

was. 3232/5/1-2
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena Nr — 20 zł.

BIBLIOTEKA
UMCS
BURLIN

Wydano z dubletów
Bibl. Publ. ...

Samorządowiec

ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW SAMORZĄDU
TERYTORYALNEGO I INSTYTUCJI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ R. P.

ROK V

WARSZAWA, STYCZEŃ — LUTY 1950 R.

NR 1-2 (45-46)

MASOWE SZKOLENIE — DŹWIGNIĄ PRACY ZWIĄZKOWEJ

Rok 1949 obfitował w wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla ruchu robotniczego.

W ostatnich miesiącach r. 1949 Narada Biura Informacyjnego Partii Robotniczych i Komunistycznych poddała ocenie międzynarodową sytuację polityczną, z szczególnym uwzględnieniem roli zdrazieckiej klikki Tito — Rankowicza. Ustaliła główne wytyczne działania klasy robotniczej wszystkich krajów, wskazując na walkę o pokój, o jedność ruchu zawodowego oraz na konieczność zaostrzenia czujności rewolucyjnej.

III Plenum KC PZPR omówiło również międzynarodową sytuację polityczną, poddało ocenie sytuację gospodarczą kraju w związku Z PRZEDTERMINOWYM WYKONANIEM PLANU TRZYLETNIEGO. Wskazało drogi rozwojowe polskiego ruchu robotniczego, zwracając specjalną uwagę na konieczność wzmocnienia czujności rewolucyjnej.

Ruch zawodowy, będący szkołą rządu, współgospodarowania i socjalizmu oraz spełniający rolę transmisji do mas, przenosi te wszystkie wskazania do mas pracujących, celem ich pełnego przyswojenia i realizacji.

W tym duchu obradowało w grudniu 1949 r. III Plenum CRZZ.

Plenarne posiedzenie Zarządu Głównego, rozszerzone o aktywność naszego Związku, odbyte u schyłku 1949 roku, omówiło szeroko na tle powyższych wytycznych konkretne zadania, stojące przed pracownikami samorządu teryt. i użyteczności publicznej.

* * *

Ostatnie dni roku ubiegłego minęły pod znakiem spontanicznego wyrażenia uczuć, nurtujących klasę robotniczą W DNIU URODZIN WIELKIEGO STALINA, BUDOWNICZEGO PIERWSZEGO PAŃSTWA SOCJALISTYCZNEGO, PRZYJACIELA POLSKI.

Omawiając wyniki naszej pracy w roku ubiegłym wspomnieć należy, że socjalistyczny stosunek do pracy wśród ogółu samorządowców wyraził się między innymi w masowym udziale w podejmowaniu zobowiązań produkcyjnych i ich wykonaniu niejednokrotnie ze znaczną nadwyżką.

Zobowiązania były podejmowane na dzień 1-go Maja, z okazji Kongresu Związków Zawodowych, Krajowego Zjazdu naszego Związku oraz 5-cio lecia P. K. W. N.

Rok ubiegły był okresem znacznego rozwoju również innych form socjalistycznego stosunku do

10.05.1950

pracy wśród pracowników administracji samorządowej i przedsiębiorstw użyteczności publicznej.

Zbiorowe i indywidualne współzawodnictwo pracy, system oszczędnego gospodarowania, powołanie komisji usprawniania administracji, znaczna ilość poważnych wynalazków, ulepszeń i usprawnień — oto radosny plon roku ubiegłego.

* * *

W 1949 r. wprowadzono regulację uposażeń, jednolite zasady zbiorowych układów pracy, opracowano normy — w wyniku wielu narad branżowych unormowano wiele zagadnień pracowniczych, leżących dotychczas odlogiem.

W dziedzinie pracy czysto związkowej — przypomnieć pragniemy etapy rozwoju organizacyjnego naszego Związku wyrażające się w objęciu zasięgiem jego działalności członków Zw. Dozorców i Administratorów, pracowników fryzjerskich oraz niezorganizowanej dotąd wcale, dużej grupy pracowników domowych. Zanotować tu również należy odejście od nas pracowników energetyki, którzy, w przejściowym dla siebie czasie reorganizacyjnym, znaleźli w naszych szeregach właściwe ramy do swej organizacyjnej odrębności.

* * *

Uchwała Biura Politycznego KC PZPR w sprawie kultury fizycznej i sportu wytyczyła drogi rozwojowe tej formie działalności społecznej. Podniesienie poziomu ideologicznego ogółu sportowców, umasowienie i rozwój organizacyjny Zrzeszenia Sportowego „Ogniwo“, jego sukcesy sportowe — oto również jedno z osiągnięć naszego Związku.

* * *

Poważne osiągnięcia ma również Związek w dziedzinie szkoleniowej, prac świetlicowych, na odcinku wczasów, akcji socjalnej i wielu, wielu innych.

Rozbudowa oddolnych ogniw organizacyjnych Związku przez powołanie grup związkowych i wybór mężów zaufania usprawniły działalność związku z szerokimi masami członkowskimi.

* * *

Te wszystkie osiągnięcia niewątpliwie nie mogą jednak nam przesłaniać naszych braków i zaniedbań. Samokrytyczne spojrzenie na rok miniony wskaże nam nasze błędy i umożliwi poznanie ich przyczyn, pozwoli na zmianę i poprawę stylu pracy związkowej. Jednym z głównych naszych braków — to niedostateczna ilościowo i słabo uświadomiona kadra aktywistów związkowych. 260.000 masa członkowska winna wyłonić daleko większą liczbę aktywistów uświadomionych przywódców społecznych, terenowych kierowników prac związkowych. Przyczyną tego stanu rzeczy było niedostateczne szkolenie. Żywsze zainteresowanie mas członkowskich — problemami związkowymi, uaktywnienie społeczno - polityczne, mobilizacja do czynnej walki o pokój, wzmożenie czujności rewolucyjnej, pogłębienie socjalistycznego stosunku do pracy i własności społecznej, podniesienie poziomu kulturalnego mas, ożywienie troski o człowieka pracy — oto główne momenty pracy związkowej, wymagające przygotowania odpowiednio szerokiej bazy uświadomionego aktywu.

Intensywne masowe szkolenie ideologiczne i organizacyjne — oto bojowe zadania na rok 1950, to jedyna droga do wypełnienia ciężących na nas zadań, do uniknięcia błędów i zaniedbań roku minionego.

**POPRAWA STYLU PRACY ZWIĄZKOWEJ
PRZEZ WZMOŻENIE CZUJNOŚCI REWOLUCYJ-
NEJ I MASOWE SZKOLENIE — TO NASZA DE-
WIZA NA ROK BIEŻĄCY.**

AKTYWNE GRUPY ZWIĄZKOWE

- TO LEPSZA OPIEKA NAD CZŁOWIEKIEM PRACY
  - TO WYŻSZA PRODUKCJA,
-
-

GAŁA POSTĘPOWA LUDZKOŚĆ SKŁADA HOŁD PAMIĘCI LENINA

W 26 ROCZNICĘ ZGONU 22.IV.1870 — 21.I.1924

Twórca, Teoretyk i Wódz Partii Bolszewickiej, Wódz
Zwycięskiej Wielkiej Rewolucji Socjalistycznej, Twórca
Pierwszego Państwa Socjalistycznego.

Towarzysze! My komuniści — jesteśmy ludźmi szczególnego pokroju. Skrojeni jesteśmy ze szczególnego materiału. Stanowimy armię wielkiego stratega proletariackiego, armię towarzysza Lenina. Nie ma nic absolutnie chlubniejszego ponad zaszczyt należenie do tej armii. Nie ma nic chlubniejszego ponad miano członka partii, której twórcą i kierownikiem jest towarzysz Lenin. Nie każdy może być członkiem takiej partii. Nie każdemu jest dane znieść trudy i burze związane z przynależnością do takiej partii. Synowie klasy robotniczej, synowie niedoli i walki, synowie niesłychanych cierpień i bohaterskich wysiłków — oto kto przede wszystkim powinien być członkiem takiej partii. Oto dlaczego partia leninowców, partia komunistów zwie się zarazem partią klasy robotniczej.

Z przemówienia J. Stalina
26 stycznia 1924 r.

— Umarł człowiek, lecz żyją jego myśli i dzieło, rośnie, rozszerza się, potężnie rozpoczęta przez Niego przebudowa życia, którą kieruje stworzona przez Niego partia, porywająca do czynów masy. Na czele tego coraz potężniejszego marszu milionów kroczy dziś Ten, który najpełniej ucieleśniał w swym geniuszu przeobrażającą moc idei, czynów i myśli Lenina, rozwijając dalej ich nieprzemijającą i niepowstrzymaną rewolucyjną siłę. Pod przewodem towarzysza Stalina — ucznia, przyjaciela i kontynuatora dzieła Lenina — masy pracujące całego świata urzeczywistniają w codziennej walce idee rewolucyjne marksizmu - leninizmu.

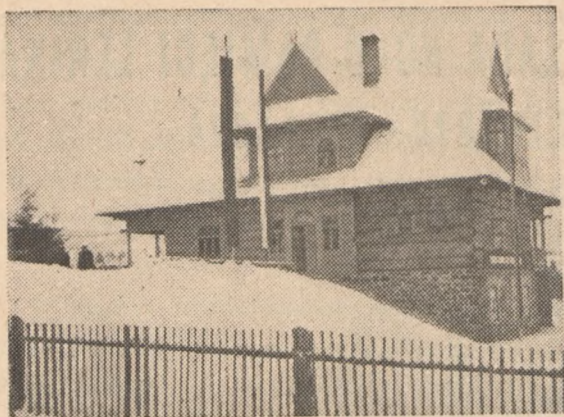
Z przemówienia Prezydenta
E. Bieruta i.a. Uroczystej
Akademii w da. 20.I.50 r.

Lenin był wodzem całej międzynarodowej klasy robotniczej. Ale polskiej klasie robotniczej polskiemu ludowi Lenin jest szczególnie bliski.

Po raz pierwszy w naszych dziejach otoczeni jesteśmy przez przyjaznych nam sąsiadów i z którymi łączą nas nowe stosunki, nawiązujące do najszczytniejszych ideałów braterstwa ludów.

Dzisiaj miliony prostych ludzi w Polsce, gorąco miłujących swoją ojczyznę ludową i pragnących jej pokojowego rozwoju z nadzieją i miłością zwracają swe oczy ku człowiekowi, który przyniósł wyzwolenie Polski spod jarzma hitlerowskiego, ku człowiekowi, który przewodzi ludzkości walczącej o pokój, ku człowiekowi, który jest Leninem dnia dzisiejszego — ku Wielkiemu Stalinowi.

Z przemówienia Wicemarsz.
Sejmu Tow. Zambrowskiego
na Akademii ku czci Lenina.

DOM LENINA W PORONINIE

21 stycznia 1950 r. w 26 rocznicę śmierci Włodzimierza Lenina odbyło się w Krakowie uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej na domu przy ulicy Szewskiej 16, gdzie w r. 1913 twórca pierwszego socjalistycznego państwa wygłosił odczyt. W Poroninie otwarte zostało w tym dniu muzeum w Domu Lenina, zaś w Białym Dunajcu, gdzie Lenin również przebywał otwarto świetlicę i bibliotekę.

Na zdjęciu Muzeum Lenina w Poroninie.

Pięć lat odbudowy budynków mieszkalnych i zakładów użyteczności publicznej w Warszawie W piątą rocznicę oswobodzenia Warszawy

17 stycznia rb. upłynęło pięć lat od chwili uwolnienia Warszawy, w wyniku podjętej przez Armię Radziecką i Wojsko Polskie pod wodzą Marszałka K. Rokossowskiego, wielkiej ofensywy, która w swej końcowej fazie dotarła do Odry, oczyszczając od najeźdźcy hitlerowskiego wszystkie ziemie polskie.

Dnia tego minęło też pięć lat od rozpoczęcia pracy narodu polskiego z klasą robotniczą na czele oraz przy pomocy, szczególnie w najcięższym okresie początkowym, Związku Radzieckiego, nad jej odbudową i przebudową. Warszawę odbudowuje cały kraj i na cel ten przeznaczają się ogromne nakłady ze środków państwowych. Ofiarny zaś nasz naród chce zwiększyć tempo budowy — poza wkładem swej pracy, — bezpośrednio świadczeniami pieniężnymi, przyczynia się do znacznego zwiększania funduszy na odbudowę, płacąc stale i coraz więcej na Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy. W czym, jak dotąd, samorządowcy przodują.

I właśnie dzień 17 stycznia 1950 r. jest dniem w którym fundusz ten przekroczył w ciągu pięciolecia sumę 6 miliardów 600 milionów zł., z czego tylko w roku 1949 wpłynęło 3 miliardy 250 milionów zł.

Sprawozdanie z odbudowy Warszawy z okresu ubiegłych 5 lat we wszystkich jej dziedzinach, przekroczyłoby ramy jednego artykułu, ogranicza więc się ono jedynie do omówienia sprawy budynków mieszkalnych i najważniejszych zakładów użyteczności publicznej. A więc dziedziny, która nas jako samorządowców najbliższe interesuje.

Ludność

Dnia 15 maja 1945 r. ludność Warszawy wynosiła 377 tysięcy osób.

Dn. 31 grudnia 1945 r. — 474 tysięcy osób.

W grudniu 1946 r. 542 tys., w r. 1947 — 576 tysięcy, w 1948 r. — 605 tys. i na 1 stycznia 1950 r. 640 tysięcy osób, czyli niemal połowę (49%) stanu z sierpnia 1939 r. (1.307 tys.).

Mieszkania

Kubatura wszystkich budynków w stolicy w 1939 r. wynosiła 103 mil. m. sześć. Na skutek zniszczeń wojennych spadła w 1945 r. na 26 mil. m. sześć. I to jest obrazem zniszczonej Warszawy. W wyniku odbudowy kubatura wszystkich budynków w dniu 1 stycznia 1949 roku wyniosła 55 mil. m. sześć., z czego 62,8% budynki mieszkalne, 9,6% budynki przemysłowe, 3,4% handlowe, 5,6% pomocnicze i gospodarcze, 9,1% biurowe, 9,5 socjalne %.

Około 20% całości tej kubatury ulegnie w przyszłości rozbiórce ze względu na jej nieprzydatność do dalszej eksploatacji lub w wyniku przekształceń urbanistycznych. Jako stan wyjściowy do planu 6 letniego, Warszawa posiadała w dniu 1 stycznia 1949 r. 44 mil. m. sześć. i 1 mil. m. sześć. wzniesionych w ciągu ub. r., razem 46 mil. m. sześć.

W okresie 6 lecia zostanie wybudowanych 30 mil. m. sześć.

Dla osiągnięcia więc stanu przedwojennego wypadnie jeszcze wybudować 27 mil. m. sześć. po r. 1955.

Kubatura mieszkaniowa (wraz z prowizoryczną) odbudowana jest więc w 55%, co wobec tego, że ludności mamy 49%, daje pewną poprawę uwidoczniającą się liczbowo w ten sposób, że na 1 izbę przed wojną wypadało 2,07 osób, obecnie zaś 2,02 osób.

Sprawiedliwszy przydział mieszkań i ich zagęszczenia sprawia to, że w 1938 r. na mieszkanie jednoizbowe przypadało 3,8 osób, obecnie 3,2 osób, w mieszkaniach większych przed wojną od 0,9 do 2,2 osób, obecnie 1,8 — 2,0 osób na izbę.

Elektrownia

Wskutek działań wojennych we wrześniu 1939 r. elektrownia poniosła straty, wynoszące 16% wartości majątku przedwojennego, a wskutek zniszczeń w czasie powstania i po nim, straty te wyniosły ogółem 50% wartości majątku.

W 1944 r. już w 3 miesiące po uwolnieniu Pragi rozpoczęto dostawę prądu z elektrowni w Falenicy i w Markach oraz z elektro - pociągu dostarczonego przez władze radzieckie.

Po uwolnieniu Warszawy lewobrzeżnej uruchomiono elektrownię na Wybrzeżu Kościuszkowskim, przy wybitnej pomocy fachowców radzieckich. Uruchomiono już w kwietniu 1945 r., a w 1947 r. połączono z Rożnowem linią wysokiego napięcia, dzięki czemu stała się ona również elektrownią okręgową.

Obecnie na początku 1950 r. stan elektryfikacji jest taki, że produkcja prądu jest o 20 proc. wyższa, a zużycie prądu na głowę mieszkańca o 60 proc. większe, niż przed wojną.

Gazownia

Wskutek działań wojennych we wrześniu 1939 r. gazownia poniosła straty, wynoszące 30% wartości majątku przedwojennego, a po powstaniu, straty te doszły ogółem do 46%.

Po uwolnieniu Warszawy, gazownię uruchomiono w lipcu 1945 r. Obecnie produkcja wynosi 2/3 produkcji przedwojennej, mimo to — na skutek mniejszego zużycia gazu przez jeszcze nie odbudowany przemysł — liczba odbiorców jest o 30% wyższa, a zużycie na 1 mieszkańca o 40% większe, niż przed wojną.

Ulicznych lamp elektrycznych miała Warszawa przed wojną 10.700, obecnie około 4.000, gazowych miała 6.500, obecnie około 900.

Wodociągi i Kanalizacja

Wodociągi i kanalizacja we wrześniu 1939 r. poniosły straty, wynoszące 4,3% wartości majątku przedwojennego, a po zniszczeniach 1944 r. straty te ogółem doszły do 24%. Uruchomione częściowo zostały już w maju 1945 r. Od lipca 1946 zaopatrują ludność w wodę wyłącznie ze stacji filtrów. Od lipca 1947 r. wszystkie prowizoryczne pompy parowe zastąpiono elektrycznymi, a na jesieni 1949 r. odbudowano filtry pośpieszne. Obecnie sieć wodociągowa jest o 34 km. (6%), a kanalizacyjna o 33 km. (10%) dłuższa, spożycie zaś wody na 1 mieszkańca jest dwukrotnie większe, niż przed wojną.

M. Z. K.

Olbrzymie straty poniosła komunikacja miejska. Wyniosły one: 77% wagonów silnikowych, 71% wagonów doczepnych, 100% autobusów, 80% sieci górnej, 91% w zajezdniach i warsztatach. Koszt odbudowy powiększyła konieczność przekuwania torów. Pierwsze nieliczne wozy tramwajowe uruchomiono w maju 1945 roku na Pradze, a we wrześniu w Warszawie lewobrzeżnej. Komunikację autobusową do połowy 1947 r. stanowiły samochody ciężarowe. Trakcję trolleybusową, nieznaną poprzednio w Warszawie, zapoczątkowało 30 wozów, uruchomionych w 1946 r., ofiarowanych przez Związek Radziecki.

Przed wojną Warszawa miała 762 wozy tramwajowe, obecnie ma ich 593, przewożą one jednak obecnie 42 mil. pasażerów miesięcznie, czyli o 50% więcej, niż przed wojną, a wykorzystanie wozokilometra jest 2 i pół razy większe. Tory musiały być przedłużone o 8

km. (5%) na skutek zwiększenia potrzeb przewozowych, wynikłych ze wzrostu zatrudnienia mieszkańców, niskiej taryfy, rozrucenia dzielnic mieszkaniowych wokół zniszczonego śródmieścia.

Ulice

Przed wojną Warszawa miała 1800 ulic, ogólnej długości około 800 km., z czego o nawierzchni twardej 504 km. (63%). Na skutek działań wojennych zniszczeniu uległy jezdnie ulepszone w 15%, nieulepszone w 20%, szosowe w 25%, chodniki w 31 proc. Nowy plan przestrzenny miasta i nowa sieć ulic uniemożliwiają porównanie ze stanem przedwojennym.

W 1949 r. oddano do użytku trasę W — Z długości 6760 m., ulicę Kruczą, całkowicie przebudowaną długości 800 m., oraz 49 ulic na przedmieściach, na nowo przebrukowanych i zaopatrzonych w chodniki.

Mosty

Przed wojną Warszawa posiadała 5 mostów od 473 do 505 m. długości każdy, wiadukt mostu Poniatowskiego 1200 m. długi i tunel linii średnicowej 1400 m. długości. Wiadukt i tunel zostały zerwane w kilku miejscach, wszystkie zaś mosty zupełnie zniszczone. Dnia 4 lutego 1945 r. Armia Radziecka oddała do użytku most wysokowodny przy ul. Karowej, most kolejowy prowizoryczny, drewniany koło Cytadeli dn. 8 lutego, a Wojsko Polskie założyło most pontonowy dn. 7 marca tegoż roku. Most pontonowy aż do roku 1949 włącznie, był na zimę zdejmowany, a na lato montowany.

Ze stałych mostów najpierw został odbudowany i oddany do użytku most kolejowy przy Cytadeli dn. 19 marca 1946 r. na jeden tor, a w dn. 22 lipca 1947 r. na 2 tory.

Most Poniatowskiego został oddany do użytku dn. 22 lipca 1946 r., most kolejowy średnicowy dn. 23 czerwca 1949 r., a most Śląsko - Dąbrowski (dawniej Kierbedzia) dnia 22 lipca 1949 r.

Do odbudowania pozostał jeszcze most kołowy przy Cytadeli.

Hotele

Przed wojną Warszawa posiadała około 8000 łóżek hotelowych, obecnie ma ich dopiero 3000, z czego 1056 w rękach zarządu miejskiego.

* * *

Kończąc krótki przegląd pięcioletniej odbudowy mieszkalnictwa i głównych urządzeń użyteczności publicznej, przypominamy, że budować w Warszawie, to znaczy uprzednio odgruzowywać, że usuwanie gruzów pochłania dużą część nakładów inwestycyjnych, wymaga wiele uciążliwej pracy i zabiera dużo czasu, że więc odbudowa Warszawy to wielki wysiłek zarówno bezpośrednich jej wykonawców jak i ogółu mieszkańców.

Ale odbudowa olbrzymich zniszczeń postępuje szybko i daje duże efekty, stwarzające start do przebudowy (już zaczętej) i budowy nowej Warszawy — stolicy Państwa Socjalistycznego, która stanie się konkretnym kształtem w wyniku realizacji planu 6 letniego, a o czym pomówimy innym razem.

M. Gajewski.

Echa obchodu 70-tej rocznicy urodzin Generalissimusa J. STALINA

W dn. 21 grudnia 1949 w Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie otworzono szereg sal, poświęconych życiu i działalności Generalissimusa Stalina. Na zdjęciu obraz Gierosimowa: „Stalin i Woroszyłow na Kremlu“.

Chojnice

Oddział Chojnice uczcił rocznicę urodzin J. Stalina uroczystą akademią w nowootwartej w tym dniu świetlicy.

Zebrani na akademii powzięli zobowiązanie aktywizacji życia kulturalnego i podniesienia poziomu ideologicznego.

Konin

Dla uczczenia 70-lecia urodzin Wielkiego Wodza Tow. Józefa Stalina — wszyscy członkowie Oddziału wzięli czynny udział w akademiach i uroczystościach. Wykonali dobrowolnie, w godzinach pozasłużbowych, dodatkowe prace, które w przeliczeniu na gotówkę wyraziły się kwotą zł. 153.584.

Z Mielca

Otwarcie świetlicy projektował Zarząd Oddziału na pierwszą połowę stycznia 1950 r., jednak 70-letnia rocznica urodzin Generalissimusa Tow. Józefa Stalina stała się bodźcem przedterminowego zrealizowania zamierzenia. Uroczystą akademią na cześć J. Stalina otwarto świetlicę.

Plenum Zarządu Głównego n/Związku

Plenarne posiedzenie Zarządu Głównego n/Związku odbyło się w ostatnich dniach ub. r.

Na posiedzeniu tym — Prezydium podeszło krytycznie i samokrytycznie do działalności Związku i wprowadziło szereg wniosków dla planu pracy na rok bieżący.

Wytyczne Plenarnego Posiedzenia Zarządu Gł. wydaliśmy w oddzielnej broszurce pt.: w „Walce o lepszy styl pracy naszego Związku“

Broszurkę szeroko rozkolportowaliśmy i dlatego przebiegu zebrania tutaj nie zamieszczamy.

Treść broszurki ma pomóc naszym terenowym aktywistom w ich pracach.

Plenum Zarządu Związku Zaw. Prac. Energetyki

W styczniu br. odbyło się plenarne posiedzenie Zarządu Głównego Energetyków.

Z toku referatów i dyskusji wynikała potrzeba wzmocnienia czujności rewolucyjnej.

Specjalną uwagę poświęcono sprawie ochrony tajemnicy państwowej i służbowej.

Omówiono udział energetyków w realizacji planu 6-letniego. Zreorganizowano również Komitet Współzawodnictwa Pracy i ustalono plan pracy Związku na rok 1950.

Międzynarodowe Zrzeszenie Włóknarzy i Odzieżowców na Pierwszym swym Posiedzeniu w Warszawie

W styczniu b. r. obradowało w Warszawie Prezydium Międzynarodowego Zrzeszenia Zw. Zaw. Włóknarzy i Odzieżowców, którego siedzibą jest Warszawa.

W posiedzeniu udział wzięli: przewodnicząca Zrzeszenia — Teresa Noce, wiceprzewodnicząca — Nonna Murawiewa, wiceprzewodniczący — Eduard Aubert, sekretarz generalny Zrzeszenia tow. Aleksander Burcki i inni.

W organizacji tego zjazdu brał udział tow. Jan Pawłowski, czł. Prezydium naszego Zarządu Głównego.

Zawieszenie w czynnościach Władz Zw. Zaw. Prac. Spożywczych C. R. Z. Z.

Uchwałą Sekretariatu C. R. Z. Z. zawieszono w czynnościach kilku członków Prezydium Zarządu Głównego Zw. Zaw. Spożywców — za biurokratyczne i dygnitarские metody pracy.

Na potępienie władz tego Związku złożyły się również braki w pracy ideologicznej, brak dbałości o interesy członków Związku i brak czujności klasowej w komórkach związkowych. Brak również było kolektywnej pracy w prezydium tego Związku oraz troski o produkcję.

Ruch zawodowy wymaga czujnej, stałej i wytyżonej pracy. Praca na wszystkich szczeblach związkowych, a szczególnie na szczeblu najwyższym musi być planowa i klasowa. Nie może być dowolna i przypadkowa.

Prezydent R. P. Bolesław Bierut przemawia na uroczystości odsłonięcia pomnika Adama Mickiewicza

Trzecia rocznica wyboru Prezydenta R. P. BOLESŁAWA BIERUTA

„Tak, jak dotychczas, wszystkie swe siły poświęcać będę służbie Rzeczypospolitej i dobru Narodu“ — powiedział Prezydent R. P. Bolesław Bierut w Swym orędziu, po przyjęciu najwyższej godności w Państwie w lutym 1947 r.

Od tego czasu upłynęło lat trzy.

Trzy lata pełne podstawowych wydarzeń w życiu politycznym, gospodarczym i kulturalnym narodu.

Trzy lata narastania i rozszerzania się świadomości politycznej, osiągnięć Planu Trzyletniego, poprawy komunalnych warunków bytu klasy robotniczej, rozszerzenia się zasięgu akcji kulturalnej.

Trzy lata wielkiego marszu do Socjalizmu.

Prezydent R. P. Bolesław Bierut bierze bezpośredni udział we wszystkich pracach państwowych zasadniczej wagi.

Prezydent R. P. Bolesław Bierut przez Swoją troskę o potrzeby ludzi pracy, przez Swoją osobisty wkład w każdą dziedzinę działalności państwowej, przez Swoje bezpośrednie i proste ujmowanie zagadnień — zyskał Sobie powszechny szacunek i zaufanie całego społeczeństwa.

Z racji trzechlecia piastowania najwyższej w Państwie godności składamy — Ob. Prezydentowi — najlepsze życzenia w dalszej Wielkiej i Odpowiedzialnej Jego Służbie dla dobra narodu.

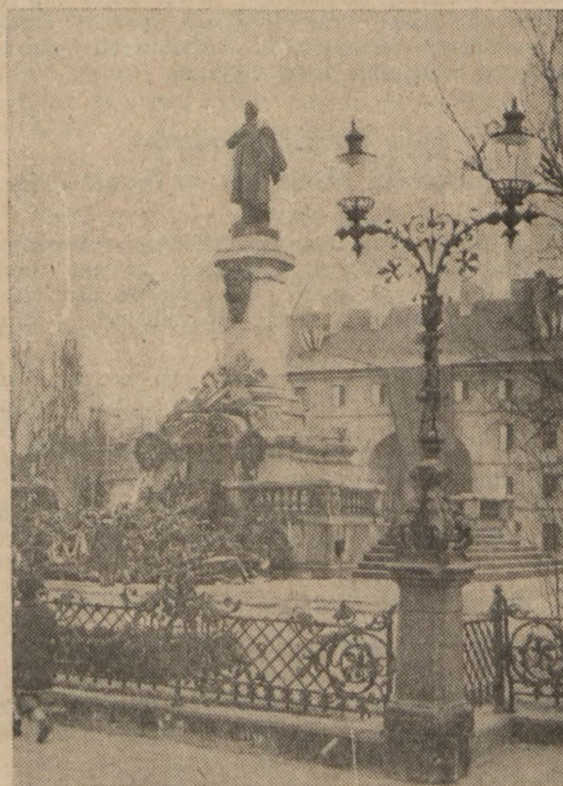
„Wielka i zaszczytna rola przypada w tej dziedzinie przodownikom pracy, nowatorom i racjonalizatorom naszego przemysłu i gospodarki rolnej, którzy dają wspaniałe wzory pracy, przyspieszającej rozkwit gospodarczy i kulturalny naszej Ojczyzny. Są to ludzie, którzy ze swego praktycznego doświadczenia w pracy wyciągają najlepszą naukę, czyniąc z niej zdobycz szerokich mas pracujących.

Im szersze i liczniejsze będą ich szeregi — tym szybciej będzie rósł w siły naród polski, tym lepsze i bogatsze będzie stawało się życie ogółu i życie każdej jednostki.

Wiemy, że droga, jaką obraliśmy wymaga wysiłków, ofiarności, wytężonej pracy, mobilizacji wszystkich naszych uzdolnień i talentów, ale wiemy też, że pomnaża ona potencjał gospodarczy i bogactwa Polski Ludowej, podnosi dobrobyt ludzi pracy, pomnaża kulturę warstw dawniej upośledzonych i trzymany w ciemnocie, że wzmacnia naszą siłę i samodzielność gospodarczą i polityczną.

Sprostamy wszystkim trudnościom i wykonamy porywające plany 1950 roku, jeśli w nadchodzącym roku pracować będziemy jeszcze lepiej, jeszcze wydajniej, jeśli będziemy śmiało usuwali błędy i uchybienia w pracy wszystkich naszych instytucji i urzędów, jeśli będziemy twardzi dla nieprzyjaciół i pełni serdecznej życzliwości dla współbudowniczych nowego, pięknego życia, dla wszystkich prostych ludzi dźwigających wzwyż budowaną ich rękami Polską Ludową“.

Z noworocznego orędzia Prezydenta R. P. BOLESŁAWA BIERUTA

Adam Mickiewicz wrócił na swe miejsce. A książki jego, dzięki polityce oświatowej Polski Ludowej, coraz szerzej „błądzą pod strzechy“.

PRZODOWNICY, RACJO w Przedsiębiorstwach Ko

Racjonalizatorzy Elektrowni Warszawskiej

Robotnicy Elektrowni Warszawskiej złożyli w mies. grudniu około 20 pomysłów racjonalizatorskich, które przyniosą oszczędności przekraczające setki tysięcy złotych.

Największą oszczędność roczną da zastosowanie pomysłu Aleksandra Antosika i Romana Krzyżeka. Obaj wynalazcy otrzymali premię po 14.500 zł.

Cenny również okazał się wynalazek Stanisława Woźniaka, który skonstruował ulepszony kurek wodowskazowy.

Na wyróżnienie zasługuje pomysł racjonalizatorski Roberta Uwiry, który przerobił przyrząd do wyrzucania popiołu.

Do Komisji Racjonalizacji i Usprawnień przy ZEOW wpływa miesięcznie do 40 pomysłów racjonalizatorskich.

Rady Narodowe wojew. Rzeszowskiego podjęły współzawodnictwo

Powiatowe Rady Narodowe w woj. rzeszowskim podjęły współzawodnictwo w wykonywaniu zadań na odcinku samorządowym.

Akcję tę rozpoczęła Powiatowa Rada Narodowa w Krośnie, która wezwała do współzawodnictwa powiat Brzozów w ściąganiu podatku gruntowego, powiat Gorlice w realizacji szarwarków, powiat Jasło w przeprowadzaniu planu inwestycyjnego, powiat Sanok w zostosowaniu oszczędności budżetowych i powiat Rzeszów w zwalczaniu analfabetyzmu.

Klub Racjonalizatorów przy Gazowni Miejskiej w Warszawie

Przy Warszawskiej Gazowni Miejskiej utworzony został klub racjonalizatorów, w skład którego weszli przodownicy pracy, technicy i inżynierowie. Klub liczy 60 członków i posiada 7 sekcji, podzielonych według określonych specjalności.

Zadaniem klubu, jak wszystkich tego rodzaju klubów, jest techniczne opracowywanie pomysłów racjonalizatorskich, ich propagowanie oraz udzielanie wszelkich pomocy robotnikom Gazowni Miejskiej w dziedzinie racjonalizatorstwa i nowatorstwa pracy.

Zgłoszono dotąd 27 pomysłów racjonalizatorskich, które zastosowano już w produkcji.

Współzawodnictwo pracowników Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy

Pracownicy Biblioteki Publicznej m. Warszawy, członkowie naszego Związku, rozpoczęli również współzawodnictwo pracy.

Organem tej akcji jest gazetka ścienna naświetlająca wyniki współzawodnictwa.

Nadto Komitet Współzawodnictwa wprowadził skrzynkę pomysłów.

Pracownicy Drukarni Miejskiej w Warszawie we współzawodnictwie

Prowadząc współzawodnictwo pracy, pracownicy drukarni, członkowie naszego Związku, wykonali szereg prac przedterminowo. Obecnie rada zakładowa wraz z kierownictwem opracowuje projekty zmian organizacyjnych i racjonalizatorskich.

O. Z. E. R. OBWÓD JAROSŁAW :

Kuchta Józef, monter,
przodownik pracy w budowie linii wysokiego napięcia.
Strączek Stanisław, robotnik,
przodownik pracy w robotach ziemnych.
Stokłosa Bronisław, brygadier,
przodownik pracy w budowie linii niskiego napięcia.

PRACOWNICY O. Z. E. RZESZÓW :

Lip Walenty, monter-brygadzysta.
Dobra organizacja pracy przyniosła wielo-tysięczne oszczędności. Grupa jego osiąga 175 proc. normy.
Laska Karol, monter, brygadzysta.
Grupa jego osiągnęła 256 proc. normy przy budowie linii.
Drażek Wojciech, kowal.
Osiągnął 180 proc. normy i świadomie podejmuje zobowiązania.
Rembisz Julian, monter, brygadzysta.
Grupa jego osiągnęła 228 proc. normy przy budowie linii i elektryfikacji wsi.
Wietchy Ignacy, monter.
Stacja licznikowa OZER-u osiągnęła najlepsze wyniki w Zjednoczeniu Krakowskim przy jego pracy.
Maszczak Aleksander, majster warsztatowy.
Dobry organizator pracy, przy którego zobowiązaniach grupy sieciowe mogły z powodzeniem wykonać i przekroczyć polecane im prace.
Dziugiewicz Franc., ślusarz.
Racjonalizator, który zgłosił swój pomysł, przy pomocy którego Zakład uzyskał oszczędności.

GORLICE — Z. O. M. :

Świątek Wojciech, wyróżniony za długoletnią pracę w ZOM i dbałość o czystość ulic.
Urzędowska Leontyna, sumienna i wyróżniająca się nadzwyczajną pracowitością, długoletnia pracowniczka ZOM.

Przodownicy pracy, Racjonalizatorzy i Wynalazcy w cegielni parowej w Kobylicach

PRZODOWNICY PRACY :

Filusz Alojzy, bagrzysta.
Szer Józef, maszynista lokomobili.
Zymełka Helena, odbiór ceg. przy ucinarce.
Rufert Paweł, rob. przy mieszarce gliny.
Gnida Alojzy, dowóz surówki do pieca.
Kler Alojzy, ustawiacz cegły w piecu.
Juraszek Edward, wywóz cegły z pieca.
Wilk Paulina, odwóz cegły sur. z ucinarki do suszarni.

NALIZATORZY, WYNALAZCY

munalnych i Zw. Samorządowych

WYNALAZCY :

Draga Ignacy, kier. techn.

Zaprojektował:

- 1) aparat kontrolujący czas wypalania cegły w piecu hofmanowskim.
- 2) aparat do przeprowadzania powietrza nagrzanego z komór piecowych do komór suszarni.
- 3) przyrząd do równomiernego mieszania piasku z gliną.
- 4) udoskonalenie skrzydeł blaszanych przy wytwarzaniu masy glinianej.
- 5) zastosowanie drzwiczek w 14-tu komorach suszarni mech. ułatwiających wypuszczenie pary nagromadzonej w suszarni wskutek tego proces wysuszenia cegły odbywa się wcześniej o 8 dni.

RACJONALIZATORZY :

Komor Leon, majster.

- 1) Współdziałł w wynalezieniu drzwiczek samoczynnych w suszarni mech. opisanych w pkt. 5.
- 2) Przygotował przyrządy zabezpieczające drzwi komór pieca.

Lublin

PRZODOWNICY PRACY :

Liczby przy nazwiskach oznaczają % — wykonanej normy.

GAZOWNIA :

Labbe Maria, rachmistrz — 123.
Ber Jan, kasjer — 119.
Doman Franciszek, pom. mont. — 114.

WODOCIĄGI i KANALIZACJA :

Jurak Jan, robotnik — 131.
Marczewski Józef, kierowca — 128.
Łotocki Andrzej, urzędnik — 122.
Dybala Antoni, Kier. Dz. Pr. — 121.

MIEJSKA KOMUNIKACJA SAMOCHODOWA :

Czapczyński Stefan, kierowca — 150.
Mulak Stanisław, kierowca — 150.
Michalczuk Kazim., kierowca — 150.
Syczek Stefan, kierowca — 150.
Dawidowicz Jan, monter — 150.
Pszczoła Jakub, majster — 150.
Kreitz Bronisław, konduktor — 150.

Zapowiedź zmian w Administracji i Samorządzie

Z expose Premiera Tow. J. Cyrankiewicza, wygł. w dn. 3 lutego b. r. na posiedzeniu Sejmu.

..... Rozważana jest i przepracowywana sprawa reformy administracji państwowej w kierunku jej dalszej demokratyzacji. Chodzi o to, aby rady narodowe, które stały się bezspornie szkołą rządzenia dla mas ludowych, które wychowały już dość duże kadry aktywnego społecznego, zyskały duży autorytet, aby stały się terenowymi organami jednolitej władzy państwowej w gminach, powiatach i województwach.

Pozwoli to na jeszcze pełniejsze niż dotąd osiągnięcie milionowych mas do współrządzenia Państwem, pozwoli na jeszcze większe, niż dotąd powiązanie aparatu Państwa Ludowego z potrzebami mas pracujących.

Ułatwi i urealni walkę z wciąż jeszcze grasującym biurokrytymem, pozwoli łatwiej zwalczyć i ujawnić wrogi i obce elementy, które wcisnęły się do aparatu, podniesie na wyższym poziom świadomość obywatelską, świadomość współgospodarza w kraju najszerzych mas. Dążyć będziemy do tego, ażeby w możliwie szybkim czasie przedłożyć Sejmowi projekty tej reformy, która będzie ważnym etapem w budowie ustrojowych fundamentów socjalizmu w Polsce i której projekt nie przypadkowo zbiegnie się ze wstępem planu 6-letniego.

Dodać trzeba do tego, że odczuwamy również bardzo mocno, a w szczególności odczuwa to teren, w szczególności odczuwa ludność potrzebę reformy terytorialno - administracyjnego podziału Państwa.

Obecny podział administracyjny Państwa jest rezultatem szeregu nawarstwień różnych okresów, w związku z czym odznacza się niejednorodnością i rażą-

cymi dysproporcjami. Mamy więc województwa o bardzo rażących różnicach powierzchni terytorialnej i w liczbie ludności co rzecz prosta bardzo utrudnia należyte administrowanie terenem i troskę o pełny i harmonijny rozwój danego województwa. Mamy niektóre powiaty, gdzie odległość najdalej położonych gmin od starostwa wynosi przeszło 50 km. Mamy gminy, w których gromady oddalone są od siedziby urzędu gminnego o przeszło 20 km., w których ilość gromad sięga nieraz powyżej 60.

Rzecz prosta, że te rażące dysproporcje wymagają szybkiego uregulowania, ponieważ trudno by inaczej było mówić o zbliżeniu administracji do mas ludowych, o uproszczeniu administracji, o należytych funkcjonowaniu administracji. I w tej dziedzinie badania przeprowadzone przez Kancelarię Rady Państwa i Min. Admin. Publicznej pozwalają na przygotowanie odpowiednich wniosków.

Cały szereg nowych danych i elementów do pełnej realizacji tej reformy narodził się w toku realizacji Planu 6-letniego przez zmianę struktury gospodarczej poszczególnych terenów, przez zmianę stanu zainwestowania, gęstości zaludnienia, lokalizacji sił wytwórczych i urzędowej usługowych w poszczególnych częściach kraju.

Reformy, mające na celu umocnienie władzy ludowej na wszystkich szczeblach administracji i stopniowe dostosowywanie podziału administracyjnego do struktury gospodarczej kraju, staną się czynnikiem ułatwiającym dalszy rozwój gospodarczy i kulturalny.

Bardziej szczegółowo zreferujemy tę sprawę przy specjalnej okazji. Na razie ograniczam się do zasygnalizowania Sejmowi tego problemu, który jest przedmiotem naszych rozważań i prac przygotowawczych“.

WYBORY DO WŁADZ ZWIĄZKOWYCH

W ciągu pierwszych czterech miesięcy 1950 r. odbędą się w naszym Związku wybory do zarządów kół, oddziałów i rad zakładowych. Wybory zostały zarządzane w wyniku postanowień statutu, przewidującego roczną kadencję władz oddolnych ogniw związkowych.

Błędnym jednak byłoby mniemanie, że wybory mają na celu tylko formalne wypełnienie przepisu statutowego.

Konferencja bowiem wyborcza jest jednocześnie dorocznym obrachunkiem osiągnięć ognia związkowego, jest podsumowaniem wszystkich wysiłków, krytycznym spojrzeniem wstecz na minioną drogę. Jest porównaniem uzyskanych osiągnięć z zadaniami, ciężącymi na wszystkich członkach związku.

Konferencja musi omówić mobilizację ogółu członków wokół haseł utrwalenia pokoju światowego, udział załogi w realizacji planów produkcyjnych, stopień przepojenia załogi duchem socjalistycznego stosunku do pracy i własności społecznej.

Konferencja wyborcza musi wykazać, czy władze tego ognia związkowego wykazały dostateczną troskę o poprawę warunków bytowania załogi poprzez pełne wprowadzenie w życie układów zbiorowych i zarządzeń, regulujących warunki płacy i pracy, czy zarząd dostatecznie dbał o bezpieczeństwo i higienę pracy, o pełne i celowe wykorzystanie świadczeń akcji socjalnej.

Konferencja musi ocenić wyniki prac nad podniesieniem stopnia uświadczenia klasowego i poziomu kulturalnego członków, zwłaszcza w zakresie szkolenia, prac świetlicowych, walki z analfabetyzmem i opieki nad sportem związkowym.

Konferencja musi omówić co uczyniono w zakresie pogłębienia sojuszu ze Związkiem Radzieckim, łączności ze wsią, uaktywnienia kobiet i opieki nad młodzieżą.

Słowem: konferencja ma na celu nie tylko wybór nowych władz, ale przegląd stopnia realizacji licznych, lecz jakże ważnych zadań Związku.

Wybór władz również nie jest tylko czezą formalnością.

Związek jest olbrzymią, skomplikowaną organizacją, mającą wiele cech podobnych żywym organizmom.

Ogniwa związkowe rozwijają się, rosną w liczbę członków, wzmagają swą aktywność, a czasem maleją, kurczy się zasięg ich zainteresowań, jakby trapiła je jakaś ukryta niemoc. Spośród członków wyrastają nowi, dzielni aktywiści, zwłaszcza przy obecnym intensywnym szkoleniu, z drugiej zaś strony niejednokrotnie starzy aktywiści związkowi, jakoś zniechęcają się, opuszczają ręce, nie rozumiejąc nowych zadań ruchu zawodowego, nie dotrzymując tempa w marszu polskiej klasy robotniczej.

Wybory absolutnie nie są tylko formalnością, zwłaszcza w obliczu zaostrzającej się walki klasowej i w związku z koniecznością maksymalnego wzmożenia czujności rewolucyjnej. *Tow. Bierut na III Plenum KC PZPR powiedział:*

„...utrata czujności bojowej, ślepotą polityczną, samoupajanie się osiągniętymi zdobyczami, demobilizacja wobec wroga klasowego lub biurokratyczne zatonięcie w ciasnym, powierzchniowym kręgu potocznych spraw i stosunków — to największe niebezpieczeństwa jakie nam grożą“.

A Tow. Zawadzki na III Plenum C. R. Z. Z. wskazuje :

„I w naszym aparacie związkowym mieliśmy wielu zamaskowanych wrogów, którzy przedostali się do nas na skutek niefrasobliwości politycznej kierownictwa związkowego...“.

Do aktu wyborczego w naszych ogniwach związkowych winien sumiennie przygotować się każdy członek Związku. Winien krytycznie przemyśleć czy władze związkowe wypełniły w pełni ciężące na nich obowiązki, jak również samokrytycznie rozważyć, czy wykonał wszystko to, co jako członek Związku, jako świadomy członek klasy robotniczej wykonać powinien.

Wynik tych rozważań winien znaleźć swe miejsce w dyskusji. Oceną prac ognia związkowego, świadectwem wzrostu uświadczenia klasowego i dojrzałości politycznej ogółu członków jest właśnie dyskusja.

Diskusja musi również omówić gruntownie skład personalny nowych władz.

Wybory do władz wszystkich ogniw związkowych dokonywują się w drodze tajnego głosowania.

Kandydatury, na kilka dni przed wyborami, winny być podane do wiadomości każdej grupie związkowej, przez męża zaufania. Należy je przedyskutować szczerze i gruntownie. Chcemy mieć we władzach ludzi nie przypadkowo wybranych, lecz najlepszych aktywistów, najbardziej oddanych sprawie, co będzie gwarancją dobrej pracy ognia związkowego.

Busołą w doborze kandydatów musi być instynkt klasowy i czujność rewolucyjna.

Ł. W.

**Czujność klasowa
Ulicestwia plany
Obcych agentur**

Sprawy KOBIECE

Krajowa Konferencja aktywistek — członkiń naszego Związku

Zarząd Główny naszego Związku zwołał do Warszawy w pierwszych dniach b. r. Pierwszą Krajową Konferencję Kobiet — działaczek związkowych.

Celem konferencji było uaktywnienie pracy rad kobiecych wśród około 70.000 kobiet członkiń Związku.

W konferencji wzięło udział 153 kobiety z całego kraju. Z ramienia C. R. Z. Z. — obecna była tow. Kubikowa, a z L. K. tow. Rutkowska.

Po zagajeniu przez tow. Łazuchewicza, po referacie tow. Nowodworskiej i tow. Kowalskiej wywiązała się ożywiona dyskusja, naświetlająca wiele aktualnych zagadnień kobiecych i dająca wiele materiału organizacyjnego.

W dyskusji zabierały głos. tow. tow.:

Gajda — Kraków,
Kowalska — Warszawa,
Rutkowska — Warszawa,
Staniszewska — Łódź,
Ledziów — Łódź,
Stokłosa — Warszawa,
Goldryd — Wałbrzych,
Marcowa — Warszawa,
Musiał — Kraków,
Morkowska — Warszawa,
Tercikowska — Warszawa,
Oświęcińska — Wrocław,
Walus — Wałbrzych,
Grabowska — Wrocław,
Kowalewska — Sopot,
Walocha — Będzin,
Mroczek — Mysłowice,
Boryczko — Warszawa,
Sienkiewicz — Gdańsk,
Rudzińska — Lublin,
Bartosik — Łódź,
Florczykiewicz — Warszawa,
Szpila — Kraków,
Kiszczak — Krasnystaw,
Nowodworska — Warszawa,
Kubikowa — Warszawa,
Musielak — Poznań,
Gajcy — Warszawa,
Grewicz — Gdańsk,
Chmielewska — Łódź,
Grynberg — Częstochowa,
Orłowska — Zabrze,
Włodarska — Nowy Dwór,
Zielińska — Kraków.

Cybalina — Szczecin,
Rzuska — Poznań,
Bachańska — Żyrardów,
Stępkowska — Toruń,
Dulęba — Legnica,
Poznańska — Warszawa,
Hanusz — Warszawa,
Wilczyńska — Kłodzko,
Stawska — Kielce,
Jankowska — Szczecin,
Orłowska — Katowice,
Kulesza — Warszawa,
Inger — Rzeszów,
Sikora — Katowice.

Odbitki referatów wydajemy w oddzielnej broszurce, którą wystaliśmy do wszystkich ogniw organizacyjnych.

Z uchwał I Krajowej Konferencji aktywistek naszego Związku

Obóz sił postępu, pokoju i socjalizmu, na czele którego stoi potężny nasz sojusznik Związek Radziecki z wielkim jego przewodnikiem i nauczycielem klasy robotniczej całego świata Tow. Stalinem, wzrasta stale, obejmuje swym zasięgiem coraz szersze masy ludowe.

Serdecznymi zwolennikami utrzymania pokoju światowego są kobiety, gdyż wojna niosąc śmierć i zniszczenie grozi zagładą ich ogniskom rodzinnym i ich dzieciom.

Konferencja wzywa ogół kobiet do żywego udziału w pracach Komitetów Obrony Pokoju.

Konferencja wzywa, zatrudnione w samorządzie i instytucjach użyteczności publicznej kobiety, do wyrażenia swego socjalistycznego stosunku do pracy przez pełne włączenie się do ruchu współzawodnictwa, drogą podniesienia wydajności i jakości pracy; przez pełne wprowadzenie metody oszczędzania, oraz rozwijania inicjatywy nowatorstwa, racjonalizacji i wynalazczości. Świadomy, socjalistyczny stosunek do pracy i własności społecznej będzie wyrazem uświadomienia mas kobiecych i dowodem ich pełnej równorzędności na polu społecznym i zawodowym.

Drogą do pełnego uaktywnienia kobiet jest polityczne, społeczne i zawodowe szkolenie, które wzmocni moralny i materialny wkład kobiet do wspólnego dobroku narodowego.

Jednocześnie Konferencja stwierdza dotychczasową niedostateczną troskę ogniw związkowych w wysuwaniu uzdolnionych kobiet ze środowiska robotniczego na stanowiska kierownicze w administracji samorządowej i przemysłowej.

Rola kobiety w samorządzie miejskim i wiejskim wybiega daleko poza wąskie obowiązki służbowe. Szeroki zakres samorządu, w służbie klasy robotniczej oraz biednego chłopstwa nakłada na pracownika samorządu, a zwłaszcza na kobietę, pracowniczkę samorządu, czy zakładów użyteczności publ. szczególne obowiązki.

Kobieta-samorządowiczka winna więc być na wsi w ścisłym kontakcie z interesantami, może swą formą pracy, swym taktem i delikatnością spowodować, że robotnik i chłop zapomni o urzędzie, a spotka w nim demokratyczny ośrodek władzy ludowej, który z pełną życzliwością spełnia swe funkcje administracyjne. Ważne jest szczególnie oddziaływanie pracownic samorządu na kobiety wiejskie, z uwagi na wielką przemianę ustroju wsi polskiej.

Kobieta-samorządowiczka winna więc być na wsi pionierem myśli postępowej, pionierem socjalizmu.

Konferencja wzywa kobiety do aktywnego udziału w trwającej obecnie akcji wyborczej do rad zakładowych, do zarządów kół i oddziałów. Do objęcia odpowiedniej liczby stanowisk w tych władzach w stosunku do ilości kobiet, zatrudnionych w zakładach pracy. Naszym hasłem: „Ani jednej rady zakładowej, ani jednego zarządu oddziału czy koła bez kobiety“.

Konferencja wskazuje na poważne obowiązki kobiet w zakresie podniesienia poziomu kulturalnego mas drogą prac kulturalno - oświatowych, a szczególnie zwalczania analfabetyzmu.

Konferencja wzywa Zarząd Główny Związku do opracowania i podjęcia starań o rozszerzenie urzędzeń, odciażających kobiety od zajęć gospodarskich, przez rozbudowę w czasie realizacji planu 6-letniego — społecznych pralni, stołówek, zakładów naprawczych bielizny i odzieży oraz szerokiego rozwoju urzędzeń socjalnych, a zwłaszcza żłobków i przedszkoli.

Zgon Wasyla Kolarowa

Dn. 23 stycznia br. zmarł czołowy działacz międzynarodowego ruchu robotniczego, premier rządu Bułgarskiej Republiki Ludowej — Wasyl Kolarow.

Bratni naród bułgarski stracił w zmarłym największego po Dymitrowie swego syna, który całe życie poświęcił walce o wolność i lepszą dolę ludu pracującego. To też przedwczesny zgon tego wielkiej miary męża stanu i działacza Partii Komunistycznej okrył głęboką żałobą Ludową Bułgarię.

W żałobie tej uczestniczy cały świat demokracji i postępu, uczestniczy również naród polski, śląc braćiom Bułgarom wyrazy serdecznego współczucia.

W 32-ą ROCZNICĘ POWSTANIA ARMII RADZIECKIEJ

W dniu 23 lutego b. r. przypada 32-ga rocznica powstania Armii Radzieckiej. Ten dzień narodzin młodej robotniczo - chłopskiej Armii Czerwonej był równocześnie dniem pierwszego jej zwycięstwa nad oddziałami niemieckiego najeźdźcy, osiągnięciem 23 lutego 1918 r.

W walce z siłami obcymi, w ogniu wojen wewnętrznych z rodzimym białogwardyjskim wrogiem, jakim były reakcyjne oddziały Wranglów, Denikinów, Kołczaków, organizowała się i krzepła na siłach młoda Armia Czerwona.

Przyszły lata zewnętrznego i wewnętrznego po koju. Wyrosła z ludu Armia Czerwona pod światłym kierownictwem swego twórcy i wodza — Generalissimusa Józefa Stalina — urasta do rozmiarów największej potęgi militarnej na świecie.

Obok Leningradu i Moskwy, rozgromienie armii niemieckiej pod Stalingradem, wyzwolenie Polski i wreszcie zwycięski marsz do Berlina w drugiej wojnie światowej — wymownie potwierdzają zarówno druzgocące siłę uderzenia Armii Radzieckiej, jak i wysoki jej poziom moralny i ideowy, który ożywił Jej szeregi, który prowadził Ją do zwycięstwa.

Jeżeli te wiekopomne zwycięstwa stały się możliwe, to tylko dlatego, że, jak powiada Generalissimus J. Stalin. Armia Radziecka, jedyna na świecie, posiada trzy charakterystyczne cechy. Oto, co o tych charakterystycznych cechach mówi Jej Wódz J. Stalin:

„...Pierwsza i podstawowa cecha charakterystyczna naszej Armii Czerwonej polega na tym, że jest ona armią wyzwolonych robotników i chłopów, jest armią Rewolucji Październikowej, armią dyktatury proletariatu. Wszystkie istniejące dotychczas armie, niezależnie od swego składu, są armiami utrwalenia władzy kapitału...

...W odróżnieniu od takich armii, nasza Armia Czerwona posiada tę cechę charakterystyczną, że jest narzędziem utrwalenia władzy

robotników i chłopów, narzędziem utrwalenia dyktatury proletariatu, narzędziem wyzwolenia robotników i chłopów spod jarzma obszarników i kapitalistów. Armia nasza jest armią wyzwolenia mas pracujących...

Druga cecha charakterystyczna naszej Armii Czerwonej polega na tym, że ona, nasza Armia, jest armią braterstwa między narodami naszego kraju, armią wyzwolenia uciskanych narodów naszego kraju, armią obrony wolności i niezawisłości narodów naszego kraju...

..Cała jej istota, cała jej budowa opiera się na zacieśnieniu więzów przyjaźni pomiędzy narodami naszego kraju, na idei wyzwolenia uciskanych narodów, na idei obrony wolności i niezawisłości socjalistycznych republik, wchodzących w skład Związku Radzieckiego...

Wreszcie trzecia cecha charakterystyczna Armii Czerwonej polega na wychowaniu i umacnianiu ducha internacjonalizmu w naszej Armii, na istnieniu ducha internacjonalizmu przenikającego całą naszą Armie Czerwoną. W krajach kapitalistycznych armie zazwyczaj wychowuje się w duchu nienawiści do narodów innych krajów, w duchu nienawiści do innych państw, w duchu nienawiści do robotników i chłopów innych krajów...

Nasza Armia zbudowana jest na zupełnie innych zasadach. Siła naszej Armii Czerwonej polega na tym, że już od pierwszego dnia swoich narodzin wychowuje się ona w duchu internacjonalizmu, w duchu szacunku dla narodów innych państw, w duchu miłości i szacunku dla robotników wszystkich krajów, w duchu zachowania i utrwalenia pokoju między krajami...“.

I dlatego święto Armii Radzieckiej obchodzi klasa robotnicza całego świata, a przede wszystkim naród polski, albowiem tej Armii zawdzięczamy wyzwolenie klasowe i gwarancję swojej niepodległości i suwerenności.

Rozstrzygnięcie Związkowego KONKURSU „LITERACKIEGO“

Po szczegółowej ocenie prac nadesłanych na Konkurs Literacki (zamieszczonej w Nr. 12/49 „Samorządowca“),

Sąd konkursowy w składzie: W. Morawski, dr. M. Gajewski, Cz. Marzec, W. Łazuchiewicz i J. Żółkoś, orzekł:

Żadna z nadesłanych prac — nie zasługuje na przyznanie nagrody I lub II.

Natomiast przyznaje się 10 nagród III w wysokości zł. 10.000 każda — w tym jedna specjalna nagroda zł. 25.000.

Nadto przyznaje się 6 nagród pocieszenia po zł. 5.000 każda oraz jedną nagrodę zachęcającą i jedną nagrodę za pracowitość przy pracy konkursowej.

III nagrody otrzymali

(w pierwszym cudzysłowie „godło“, w drugim „tytuł pracy“).

„Ignis“ — „Akordy“	
Stanisław Folfasiński — Częstochowa	zł. 25.000
„Zakrety“ — „Niebezpieczne Zakrety“	
Stefan Kosecki — Szklarska Poręba	„ 10.000
„Kaktus“ — „Uwaga nadchodzi“	
Leokadia Kwiecińska — Lublin	„ 10.000
„Remus“ — „Magistracy ludzie“	
Wanda Śliwina — Lublin	„ 10.000
„Ogniwo“ — „U progu nowej doby“	
brak nazwiska autora	„ 10.000
„Rokita“ — „Przed graniczną zaporę“	
Rempel Feliks — Zabrze	„ 10.000
„Świąteczna paczka“	
Gawarecka Irena — Lublin	„ 10.000
„Walka z głodem“	
Kostecki Jan	„ 10.000
„Mór“ — „Dzieje jednego strajku“	
bez nazwiska — Łódź	„ 10.000
„Stary Samorządowiec“ — „Pamiętniki samorządowca“	
Adolf Małyżko — Piaseczno	„ 10.000

Nagrody pocieszenia otrzymali:

„Mysłowiec“ — „Międzywojenny zarys“	
Chudała M. — Mysłowice	zł. 5.000
„Kronikarz“ — „Kronika związkowa“	
Wiśniewski Zygmunt — Włocławek	„ 5.000
„Dobrowit“ — „W cieniu zła“ i „Na progę“	
Kozakiewicz K. — Częstochowa	„ 5.000
„Od pionierki do konsolidacji“	
Klenowicz Marian — Gdańsk	„ 5.000
„Związkowiec“ — „Obrazki z gm. wiejsk.“	
Fiutek Stanisław — Zawiercie - Zarki	„ 5.000
„Gryf“ — „Prawo serii“	
Jaśkowiak Stanisław — Sztum	„ 5.000

Nagroda dla „zachęty“

Biorąc pod uwagę duży nakład pracy widoczny przy dwu nadesłanych dużych utworach oraz niewątpliwe zacięcie pisarskie — przyznaje się

Ob. Henrykowi Rackiemu — Katowice zł. 10.000 jako nagrodę zachęcającą do dalszej pracy, lecz na podstawie życia realnego.

Nagroda pracowitości

„Warmianka“ — „Szkice moich wspomnień“

Wagnerówna Maria — Grudziądz . . . zł. 10.000

* * *

Prosimy Nagrodzonych o odwrotne nadesłanie — do Wydziału Finansowego Zarządu Głównego — do kładnych adresów, celem wysyłania nagród.

* * *

W razie drukowania poszczególnych prac zastrzegamy sobie możliwość dokonania pewnych zmian i poprawek.

* * *

Wielu spośród, biorących udział w tym „konkursie“ zachęcamy do dalszej pracy w tym kierunku, do pisania o troskach i osiągnięciach swego zakładu pracy, o codziennych problemach życia społecznego, o nieodrywaniu się od tak przełomowych i ciekawych tematów, z jakimi się stale spotykamy.

Konkursy bowiem tego rodzaju, tj. konkursy nie wśród literatów, lecz wśród ludzi pracy — mają na celu nie tyle wydobycie specjalnych talentów pisarskich (choć i również), lecz naświetlenie warunków pracy i życia ludzi pracy.

„W pewnym mieście...“

Problemy pracy samorządowej — Sztuka teatralna — Sztuka dla świetlic.

Anatol Sofronow „W pewnym mieście“ sztuka w 3 aktach (6-ciu obrazach) w przekładzie J. Brodzkiego. Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „Współpraca“ W-wa 1949 r., str. 104. Cena zł. 170.

Jeśli dotychczas w literaturze lub na scenie zjawili się czasem pan burmistrz, a częściej pani burmistrzowa lub panna burmistrzanka — to przeważnie, jako bohaterowie jakiegoś romansu lub innej awantury.

Były to zwykle figury komiczne, karykaturalne lub groteskowe. Literatura burżuazyjna nie interesowała się pracownikami miejskimi, jako ludźmi, od których stosunku do powierzonych im pracy, w wielkim stopniu zależą warunki materialne i kulturalne, w jakich żyją mieszkańcy miasta, czy osiedla. Nie zwracała uwagi na znaczenie, charakter i warunki ich pracy.

Natomiast literatura radziecka, ożywiona moralnością socjalistyczną i prawdziwym humanizmem, ukazuje przede wszystkim człowieka, który pracuje i tworzy. Człowieka, który czasem błądzi w walce z trudnościami wewnętrznymi lub borykaniem się z trudnościami wewnętrznymi, ale wytrwale zdąża do celu, którym jest dobro ogólne. Taki człowiek zawsze znajduje pomoc i radę innych, chociażby w postaci surowej nawet krytyki, gdy jego działalność zsuwa się z prostej drogi.

Dlatego to literatura radziecka przedstawia nam ludzi określonego zawodu, określonej roli w społeczeństwie, postaci, które są jednocześnie ludźmi wogóle oraz czynnymi członkami społeczeństwa pracującego i tworzącego.

Anatol Sofronow ukazuje w swej sztuce pracowników większego przemysłowego miasta: sekretarza komitetu miejskiego WKP (b), przewodniczącego miejskiego komitetu wykonawczego, czyli naszego prezydenta, wiceprezydenta, naczelnika wydziału mieszkaniowego, naczelnego budowniczego miejskiego, dziennikarkę oraz parę osób drugoplanowych. Wszyscy oni występują jako przedstawiciele swego zawodu, swej specjalności lub funkcji społecznej, a równocześnie jako ludzie o osobistym i rodzinnym życiu na tle społecznych, zawodowych i osobistych konfliktów. Treścią sztuki jest różnica poglądów między prezydentem miasta a resztą prezydium zarządu miejskiego i sekretarzem partii. Prezydent miasta — Ratnikow, znudzony licznymi kłopotami miejskimi — pod wpływem złych

doradców, staje się coraz bardziej powierzchowny w rozwiązywaniu najżywotniejszych, bieżących problemów. Poniesiony zaś marzycielstwem — siły swoje poświęca całkowicie myśli o budowie miasta przyszłości, zapominając o obowiązku zaspakajania aktualnych potrzeb, jego mieszkańców. W wyniku zatargu musi on ustąpić i zrozumiawszy swe błędy, przejść na inne stanowisko.

Sekretarz partii Pietrow mówi do niego: „Owszem wiem... Przyszłość... Marzyłem o niej, każdy po swojemu myślał i marzył o niej. Ale chodzi o to, że musimy dziś myśleć o dzisiejszym dniu, wykonywać codzienną orkę, a o przyszłości wolno nam tylko marzyć. Kto nie potrafi dopatrzeć się w dzisiejszym człowieku jutrzejszego człowieka, kto nie dostrzega jego teraźniejszości, ten nic nie zdziała... A czy ty widzisz, że ludzie się borykają, że życie nie jest takie łaskawe dla nich? I czy nie sądzisz, że twoim obowiązkiem jest już teraz, dziś, jutro, ulżyć im?... Podczas najgorętszych bojów pod Stalingradem, otworzyliśmy w Moskwie nową stację kolei podziemnej. To jest bolszewickie marzenie o przyszłości. Ale ono nie przeszkodziło nam produkować pocisków dla armat i gaci dla żołnierzy. Budujesz miasto? Buduj! Buduj osadę fabryczną? Buduj! Ale buduj szybko i solidnie, żeby robotnikowi było przyjemnie popatrzeć na to i wygodnie było mieszkać w nowym domu. Marząc, nie odrywaj się od ziemi, od codziennych kłopotów ludności. Zatrósz się o ogrody, o dachy, o opał na zimę... Czas cię wyprzedził! Zostałeś z tyłu — a tych, którzy z tyłu zostają, maruderów — biją. Wszędzie biją i na wojnie, i w cywilu... Naród wygrał wojnę. Musi teraz umacniać pokój, a my, wykonawcy jego woli, jego służby, powinniśmy mu w tym wszelkimi siłami dopomóc“.

Trześcią sztuki jest najbliższa nam praca naszych samorządowców i związkowców i dlatego, my szczególnie, patrząc na nią w teatrze lub ją czytając, jesteśmy wdzięczni autorowi, że pracę tę tak inteligentnie i głęboko, a tak interesująco, prosto i realistycznie ukazał i dał nam wiele bogatego materiału do przemyśleń i zachęty do dalszej pracy.

„W pewnym mieście“ została nagrodzona na festiwalu sztuk radzieckich w Warszawie. Poza Warszawą graną jest również na prowincji.

Każdy samorządowiec powinien więc za wszelką cenę, starać się tę sztukę zobaczyć, a jeśli mu się nie uda — to chociaż przeczytać. Dostać ją można w księgarniach lub za pośrednictwem miejscowego Koła Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej.

Poznać ją obowiązkowo powinni wszyscy uczestnicy naszego Konkursu Literackiego 1948/9 i wszyscy ci, którzy mają zamiar wziąć udział w konkursach następnych. Sztuką tą powinny się również zainteresować zespoły teatralne, gdyż jej wystawienie nie naręcza większych trudności technicznych.

M. Gajewski.

Trzeci rocznik

„Kalendarza Samorządowca” — roku 1950

Celem wydawnictwa jest dostarczenie samorządowcom potrzebnych dla jego pracy informacji, wskazówek i porad w zakresie życia politycznego, gospodarczego, zawodowego, związkowego i kulturalnego.

Kalendarz powinien być jednym z jego najważniejszych podręczników samokształcenia, rozwijając jego świadomość klasową, pomóc mu w stawianiu się czynnym bojownikiem o socjalizm w Polsce i pokój na świecie, podnieść jego kwalifikacje zawodowe, rozszerzać jego zainteresowanie naukowe i kulturalne. Rocznik kalendarza na 1950 r. zdąża do spełnienia tego celu:

- przez oświetlenie międzynarodowej sytuacji politycznej i etapu, na jakim znajduje się nasz kraj w drodze ku socjalizmowi;

- przez informacje o ustroju i rozwoju gospodarczym Polski;
- przez wiadomości fachowe z zakresu pracy zawodowej i społecznej;
- przez instrukcje dla pracy związkowej;
- przez informacje o szkolnictwie i książce;
- i wreszcie, przez garść wiadomości o Polsce i świecie, dotyczących nie tylko jego zawodu.

Dlatego też Kalendarz Samorządowca dzieli się według treści na sześć głównych działów:

Dział I. Ogólno - informacyjny, do którego należą: kalendarium z przypomnieniem najważniejszych dat historycznych, spis naczelnych władz państwowych Polski Ludowej, (z adresami), świat i Polska w liczbach i podział administracyjny państwa.

Dział II. Polityczny, zawierający: zyciorysy K. Marksa, F. Engelsa, W. Lenina, J. Stalina, Prezydenta B. Bieruta, Marszałka K. Rokossowskiego i Przewodniczącego CRZZ Al. Zawadzkiego. Charakterystykę aktualnej sytuacji politycznej międzynarodowej i Polski oraz artykuły o Rewolucji Październikowej i Towarzystwie Przyjaźni Polsko - Radzieckiej.

Dział III. Ogólno - gospodarczy, zawierający artykuły o osiągnięciach gospodarczych Polski Ludowej w planie 3-letnim, o ustroju gospodarczym Polski Ludowej, o rolniczych spółdzielniach produkcyjnych, o spółdzielniach Samopomocy Chłopskiej i o znaczeniu gospodarstwa leśnego.

Dział IV. Samorządowy, podający wiadomości z zakresu pracy rad narodowych i organów związków samorządowych w artykułach: „O Radach Narodowych“ wraz z danymi liczbowymi o nich, o planie pracy rad narodowych, o planowaniu, o budżetowaniu, o polepszaniu komunalnych warunków bytu klasy robotniczej, o gospodarce mieszkaniowej, o uposażeniu w administracji samorządowej i przedsiębiorstwach komunalnych, o kontroli i przepisach wewnętrznych biur zarządów miejskich wraz z terminarzem prac organów związków samorządowych, wreszcie o Banku Komunalnym.

Dział V. Związkowy, podający materiał, dotyczący ruchu związkowego w Polsce i na świecie, a przede wszystkim informacje o naszym Związku. Artykuły tego działu mówią: o Światowej Federacji Związków Zawodowych, o współzawodnictwie, oszczędzaniu, usprawnieniach, naradach wytwórczych, ochronie mienia, komisjach remanentowych, dyscyplinie pracy, bezpieczeństwie i higienie, akcji socjalnej, kasach zapomogowo - pożyczkowych, urlopach i wczasach, szkoleniu i akcji stypendialnej, łączności ze wsią, o pracy wśród kobiet, o opiece nad młodzieżą, o sporcie i wychowaniu fizycznym, wreszcie o radach zakładowych.

Dział VI. Oświatowo - kulturalny, podający informacje o szkolnictwie wszelkich typów oraz bibliografię książek z zakresu filozofii, polityki, ekonomii, samorządu oraz literatury pięknej i przypominającej, że rok ubiegły i bieżący poświęcone są poznaniu i szczeniu pamięci Mickiewicza, Puszkina i Słowackiego.

Powyższy wykaz działów wg. treści ma na celu szybsze zorientowanie w korzystaniu z Kalendarza.

O ocenę prosimy Czytelników z dwu względów. a to: Zarząd Główny i Redakcja otrzymają przekrój zainteresowań, a jednocześnie samorządowcy trafny i fachowymi uwagami przyczynią się do podniesienia wartości i użyteczności wydawnictwa w roku następnym.

**Współzawodnictwem pracy
przyspieszamy odbudowę
i dobrobyt narodu**

Podwyżka płac i podwyżka cen niektórych artykułów

W dn. 31 grudnia 1949 r. Rada Ministrów postanowiła:

Z dniem 1 stycznia 1950 roku dokonać 5% podwyżki podstawowych (zasadniczych) płac godzinowych i miesięcznych wraz z dodatkiem wyrównawczym dla ogółu pracowników, płatnych z budżetu państwowego i ze środków samorządu oraz dla ogółu pracowników zatrudnionych w instytucjach i przedsiębiorstwach uspołecznionych.

Z dniem 1 stycznia 1950 roku zasiłek rodzinny dla ubezpieczonych, których miesięczny zarobek nie przekracza sumy wolnej od podatku od wynagrodzeń, podwyższyć o 250 zł. miesięcznie na każde dziecko.

Z dniem 1 stycznia 1950 roku zmienić podatek od wynagrodzeń w ten sposób, aby 5%-owa podwyżka płac nie została pomniejszona przez potrącenia podatkowe.

Jednocześnie z dniem 1 stycznia 1950 Rada Ministrów zdecydowała podwyższyć ceny detaliczne mięsa i wyrobów mięsnych do poziomu odpowiadającego cenom, jakie płacone są rolnikom za żywiec, oraz

wprowadzić zmiany cen niektórych artykułów przemysłowych i taryf, które nie pokrywały dotychczas kosztów własnych względnie nie odpowiadały układowi cen, zapewniającemu właściwy rozwój gospodarki narodowej.

Dalszy wzrost płac w r. 1950 odbywać się będzie w oparciu i w zależności od wydajności i wyników pracy.

Jak podwyżka ta kształtuje się w samorządzie i w przedsiębiorstwach komunalnych omówimy szczegółowiej w numerze następnym.

Obecnie podwyżka jest dalszym ciągiem stałej akcji regulacyjnej płac.

Podwyżka natomiast cen, na niektóre artykuły, uzasadniona jest względami polityki gospodarczej, a mianowicie:

W ramach hodowlanej akcji H — Rząd musiał dopłacać do cen mięsa i mięsnych przetworów, nie chcąc podwyższać cen w r. 1949 i nie chcąc rolnikom obniżać cen za hodowlę. Ceny wyrobów hutniczych były poniżej kosztów produkcji. Rząd bowiem wychodził z założenia, że w pierwszym okresie odbudowy należy ułatwiać nabywanie wyrobów hutniczych.

Sprawa podwyżki na niektóre wyroby włókiennicze, produkowane z surowca, który musimy importować i drogo opłacać, spowoduje pewne oszczędności w tej dziedzinie. Przy podwyżce cen na niektóre artykuły Rząd wychodził z założenia, że:

właściwy system cen musi brać w rachubę pokrycie własnych kosztów produkcyjnych oraz pewną nadwyżkę;

ciągła dopłata Rządu do niektórych artykułów powinna być utrzymana przez dłuższy okres czasu.

W grudniu 1949 skończył się okres Trzyletniego Planu Gospodarczego — a 1.I.1950 rozpoczynamy Plan Sześcioletni. I o ile w okresie Planu Trzyletniego, okresu odbudowy można było kształtować ceny nawet deficytowo — to przy wchodzeniu w okres Planu Sześcioletniego, planu rozbudowy i przebudowy — ceny muszą się kształtować realnie.

Niezależnie od tego Rząd zdając sobie dokładnie sprawę, że podwyżka cen dotknie świat pracy, przeciętnie o 3% jego zarobków — wprowadził podwyżkę wyższą — 5%. Podwyżka w skali całego Państwa wynosi 53 miliardy zł. i przewyższa przeciętną wzrostu cen.

Dlatego też podwyżki cen i płac nie można rozpatrywać oddzielnie i z punktu wyłącznie swojego, lecz jako zagadnienie gospodarcze ogólnopaństwowe.

Dodać też należy, że podwyżką cen objęta została stosunkowo niewielka ilość artykułów spożywczych. Ogromna bowiem większość towarów i usług o podstawowym, codziennym i powszechnym znaczeniu — nie została podwyższona. Np. chleb, mąka, cukier, sól, wyroby cukiernicze, wódka, papierosy, skóra, obuwie, węgiel, drzewo, nafta, benzyna, mydło, świece, artykuły chemiczne, kosmetyczne, elektrotechniczne, czynsz, komunikacja, poczta, elektryczność, gaz itp.

Kilka spraw ekonomicznych, żywo obchodzących szereg naszych Czytelników — omówimy w następnym numerze „Samorządowca“, którego wydanie przyspieszymy.

* Za opóźnione cokolwiek wydanie niniejszego numeru, spowodowane przyczynami nie od nas w pełni zależnymi — przepraszamy Czytelników.

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA

Obowiązek prowadzenia ksiąg szczególnego typu przez podatników, prowadzących przedsiębior. gastronomiczne

(Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 488).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 6.12.1949 r. nakłada na prowadzących przedsiębiorstwo gastronomiczne obowiązek prowadzenia oznaczonego tam typu ksiąg, z których na szczególną uwagę w związku z tzw. samorządowym podatkiem konsumpcyjnym zasługują księgi uproszczone i handlowe, mające wykazywać sprzedaż konsumpcyjną na miejscu.

Ponadto rozporządzenie ustala ważne dla praktyki władz podatkowych pojęcie zakładu gastronomicznego.

Gminne Kasy Spółdzielcze

(Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 489).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 7.12.1949 r. ustala wzorcowy statut dla gminnych kas spółdzielbytu i kultury bezrolnych, małorolnych i średniorolnych, których celem jest pomoc w podnoszeniu dobrobytu chłopów oraz ich obrona przed lichwą i wyzyskiem kapitalistycznym na wsi. Te cele realizuje kasa w ścisłej współpracy ze związkiem Samopomocy Chłopskiej.

Polskie normy i standardy

(Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 493).

Ustawa z dn. 20.12.1949 r. powołuje do życia Polski Komitet Normalizacyjny, określa jego cele i organizację oraz ustanawia sankcje karne za nieprzebranie obowiązujących norm i standardów.

Państwowe gospodarstwo leśne

(Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 494).

Ustawa z dnia 20.12.1949 r. opiera państwowe gospodarstwo leśne na nowych zasadach gospodarczych i organizacyjnych, znosząc dotychczasowe normy prawne w tym względzie.

Podatek od wynagrodzeń

(Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 3).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 4.1.1950 r. obniża skale podatkowe w podatku od wynagrodzeń w związku z ostatnią podwyżką o 5 proc. wynagrodzeń pracowniczych.

LITERATURA ZAWODOWA

Począwszy od niniejszego — w każdym następnym numerze „Samorządowca“ będziemy podawali bibliografię książek i większych artykułów, zamieszczanych w czasopiśmie, omawiających sprawy, dotyczące działalności samorządu, jego zakładów i urzędzeń.

Te książki i czasopisma można oczywiście nabywać na naszym rynku księgarskim. W wypadkach natrafienia na trudności w znalezieniu któregoś z nich — prosimy o zwracanie się do nas, a w miarę możliwości pomożemy.

Ze swej strony prosimy o nadsyłanie uwag o książkach, zwłaszcza takich, które okazały się szczególnie pożyteczne, byśmy mogli polecić je innym.

Można również zwracać się do „Samorządowca“ po informacje w sprawie podręczników i książek, dotychczas niewymienionych w „Poradniku książkowym“.

Celem naszym jest dopomożenie w zdobywaniu wiadomości książkowych nieodzownych racjonalizatorom i wynalazcom oraz tym, którzy zdążają do ulepszeń i usprawnień.

Również każdy dział gospodarki samorządowej będzie mógł w ten sposób zgromadzić własną biblioteczkę zawodową i korzystać z niej w swej pracy.

Spis będzie sporządzony według specjalności działami, z krótkim omówieniem każdej pozycji.

Planowanie krajowe, regionalne i planowanie miast.

1. Lewczenko P. „Planowanie miast. Podstawy techniczno - ekonomiczne“.

Przekład. Tytuł oryginału „Planirówka gorodow“, wyd. Akademii Architektury ZSRR. Wydawnictwo Ministerstwa Budownictwa — PIW 1949 r., str. 127.

Książka niezmiernie dla nas aktualna i pożyteczna. Dobrze przetłumaczona i opracowana. Została dokładnie omówiona w Nr 12 z 1949 r. „Samorządowca“.

2. Wołodarski Ł. „Planowanie gospodarki lokalnej i rozwoju kultury. Rok 1945“.

Wydawnictwo Rady Narodowej — Warszawa — lipiec 1949 r. Tłumaczenie B. Dzenajewicza, str. 272.

Problemy i metody planowania, przedstawione w tej książce nie odpowiadają naszym warunkom, a nieodpowiednie opracowanie i przetłumaczenie utrudnia z niej korzystanie. Książka została dokładnie omówiona w Nr 10 z 1949 „Gospodarki planowej“.

3. Dzięwoński Kazimierz „Planowanie przestrzenne. Studia teoretyczne. Zasady przestrzennego kształtowania inwestycji podstawowych“.

Wydawnictwo Ministerstwa Budownictwa — Warszawa, 1948 r., str. 155.

Książka napisana w czasie wojny na podstawie doświadczeń i literatury wylącznie zachodnio - europejskiej i amerykańskiej dla stosunków ustroju kapitalistycznego — mała ma dla nas obecnie wartość praktyczną, ale ze względu na zgromadzony materiał i głębokość studiów — warta przeczytania.

4. Praca zbiorowa „Planowanie przestrzenne — Plan krajowy“.

Wydawnictwo Ministerstwa Budownictwa — Warszawa 1947 r., str. 125.

Wydawnictwo zawiera 17 referatów, wygłoszonych na zjeździe b. Regionalnych Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Warszawie w lutym 1947 r.

Książka ta ma dla nas obecnie jedynie wartość, jak poprzednio (poz. 3).

5. Wejchert K. „Miasteczka polskie jako zagadnienie urbanistyczne“.

Wydawnictwo Ministerstwa Budownictwa — Warszawa, 1948 r.

I o tej książce możemy powiedzieć tylko to, co o dwu poprzednich (poz. 3 i 4).

6. Dawidowicz „Planirówka gorodow“ — Moskwa 1947 r.

O książce tej wypowiemy się po ukazaniu się tłumaczenia, które jest w opracowaniu. (Patrz również pozycja 23).

Finanse i statystyka.

7. Mastakow W. P., Filatow N. L., Barmin W. W. „Finansированье žiliszczno - komunalnogo choziajstwa“ Gosfinizdat Moskwa, 1948 r., str. 202.

Książka podaje system finansowy tego działu gospodarki narodowej w ZSRR i ogólną charakterystykę socjalistycznej gospodarki miejskiej.

Tłumaczenia nie ma.

8. Strzemżalski Z. „O budżetowaniu w samorządzie terytorialnym“. Kalendarz Samorządowca, 1950 r., str. 10.

Jest to b. aktualne i pożyteczne dla samorządowców omówienie nowych przepisów o budżetowaniu, wydanych przez Kancelarię Rady Państwa.

9. Nosarzewski E. „Plany finansowe przedsiębiorstw komunalnych na rok 1950“. Kalendarz Samorządowca 1950, str. 6.

Jest to b. pożyteczne i aktualne dla samorządowców omówienie przedsiębiorstw komunalnych w ramach obowiązujących przepisów.

10. „Słownik — sprawocznik po socjalno - ekonomicznej statystyce“. Gosplanizdat, Moskwa 1948 r., str. 484.

11. Anisimow i Kokowin „Kommunalnaja statistika“. Moskwa 1947 r.

Są to podręczniki statystyki, obydwa w tłumaczeniu; po ukazaniu się zostaną omówione.

Gospodarka mieszkaniowa.

12. Zakrzewski „Zadania samorządu w gospodarce mieszkaniowej“. Kalendarz Samorządowca 1950 r., str. 8.

Jest to wprowadzenie w zagadnienie, zawierające praktyczne wskazówki dla działalności związków samorządowych w tej dziedzinie.

13. Arkadjew M. „O žiliszcznom stroitielstwie w ZSRR“. Gospolitizdat, 1949 r., str. 70.

W krótkiej rozprawie autor zwięźle charakteryzuje zagadnienie mieszkalnictwa w ZSRR w okresie pięcioletek przedwojennych i w powojennej, wogóle budownictwo mieszkaniowe na wsi, budownictwo indywidualne w mieście oraz mechanizację robót budowlanych.

Książka znajduje się w tłumaczeniu.

Elektryfikacja miast i wsi.

14. Fiedorow B. F., Lebiediew M. W., Biezsmiertnyj I. S., Djuskin W. K., Woznowicz P. D. „Puti razwitija kommunalnogo energietiki“. Akademia Kommunalnogo Choziajstwa im. K. D. Pamfilowa. Wyd. Ministerstwa Kommunalnogo Choziajstwa RSFSR, Moskwa 1947.

W pięciu referatach omówione zostały: normy zużycia energii elektrycznej w gospodarce komunalnej i mieszkaniowej, zagadnienie rozbudowy sieci miejskiej oraz zagadnienia centralnego ogrzewania przy pomocy energii elektrycznej.

Tłumaczenia nie ma.

15. Josifjan A. G. „O tiechnicznych putiach rozwitija elektrifikacji sielskiego choziajstwa“. Akademia Nauk Armjanskoj SSR. Eriewan, 1948, str. 160.

Pełne ekonomiczne i techniczne omówienie zagadnień elektryfikacji wsi zarówno dla potrzeb domowych jak i gospodarskich przy pobieraniu energii z sieci przesyłowej jak i z własnych małych elektrowni.

Tłumaczenia nie ma.

Wodociągi i Kanalizacja.

16. *Wóycicki Kazimierz „Wodociągi i kanalizacja“.* Wydawnictwo Ministerstwa Budownictwa — Warszawa 1948, 2 tomy, str. 286, plus 283.

Najlepszy polski podręcznik na poziomie szkoły wyższej dla inżynierów projektujących i budujących wodociągi i kanalizację, napisany w czasie wojny przez profesora Politechniki Warszawskiej, zamordowanego przez Niemców w czasie powstania.

Komunikacja miejska.

17. *„Sprawozdanie z ogólnokrajowego zjazdu w sprawach komunikacji miejscowej. Wrocław 1948“.*

Nakładem b. Związku Przedsiębiorstw Komunikacyjnych w Polsce. Warszawa, 1949, str. 236. Wydawnictwo zawiera 10 referatów.

Na uwagę zasługują: W. Winiarskiego „Metryka taboru tramwajowego w Polsce“; J. Głowackiego, Z. Jarzębowski, Br. Piątka „Jednolity plan kont w samorządowych przedsiębiorstwach komunikacyjnych“, Cz. Gila „O pracach nad nowoczesnym wagonem tramwajowym“, J. Podolskiego „Wielkość silnika trakcyjnego dla ruchu trolleybusowego“, P. Komorowski „Wykorzystanie gruzu przy robotach tramwajowych“.

18. *Kutyłowski M. P. i Fiedotow A. I. „Podwiniżnyj sostaw tramwaja“.* Wyd. Ministerstwa Kommunalnogo Chozajstwa RSFSR, Moskwa, Leningrad, 1948, str. 424.

Szczegółowy techniczny podręcznik budowy wozu tramwajowego, jego części mechanicznej i elektrotechnicznej.

Tłumaczenie nie ma.

19. *Sosjanc W. G. i Owiecznikow G. W. „Rukowodstwo dla tramwajnego stielocznika“* Narkomchoz PSFSR. Moskwa, Leningrad, 1946, str. 57.

Podręcznik budowy, obsługi i konserwacji automatycznych i ręcznych zwrotnic tramwajowych.

Tłumaczenia nie ma.

Patrz również pozycja 30.

Drogi, ulice i mosty.

20. *Akimowa G. T., Korsumskij M. B., Kriwisskij A. M. i inni „Komplekty doroznyh maszin — Ziemlianyje raboty“.* Dorizdat, Moskwa 1948, str. 182.

Opis maszyn i ich pracy przy kopaniu, umacnianiu, odwadnianiu w zależności od warunków gruntowych. Szczegółowy techniczny podręcznik.

Tłumaczenia nie ma.

21. *Iwanow N. N., Ornatskij N. W., Biruta A. K., Gibszman G. G., Fiedorow W. T. „Dostiżenja sowietskij techniki doroznogo stroitelstwa“.* Dorizdat, Moskwa, 1949, str. 68.

W pięciu referatach ujęty stan budownictwa dróg gruntowych, dróg samochodowych, mostów drogowych oraz budownictwa maszyn drogowych w ZSRR.

Tłumaczenia nie ma.

22. *Stramentow A. G. „Posielkowyyje ulicy“* Akademia Architektury SSSR, Moskwa, 1947, str. 126.

Techniczny podręcznik planowania i budowy ulic (nawierzchni i chodników) w małych miastach, z omówieniem rodzajów nawierzchni i metod odprowadzania wód. Tłumaczenia nie ma.

23. *Tripp H. A. „Town planning and road traffic“.* London 1943. Tłumaczył na rosyjski G. A. Wolfienson. Wyd. Akademia Architektury SSSR, Moskwa, 1947 r., str. 151.

Studium o planowaniu wielkich i dużych miast, a głównie sieci i systemu ich ulic i placów ze względu na potrzeby ruchu kołowego oraz omówienie zasad regulowania tego ruchu.

Tłumaczenia na język polski nie ma.

Zieleń w miastach.

24. *Zaremba Piotr „Planowanie zieleni i krajobrazu“.* *Zieleń w urbanistyce i komunikacji.* Wydawnictwo Instytutu Badawczego Budownictwa, Warszawa 1946.

Praca, pisana w czasie wojny, omawia zagadnienie zieleni w krajobrazie, w planie urbanistycznym, przy drogach i liniach kolejowych wśród murów, zakładów przemysłowych urządzeń sportowych oraz w sąsiedztwie wód. Mimo, że książka poświęcona głównie estetyce i „ideologii“ zieleni, nie zawiera prawie wcale norm gospodarczych i technicznych, winna być znana każdemu samorządowcowi miejskiemu i znaleźć się w jego bibliotece.

25. *Prochorowa M. I. „Gorodskoj skwer“.* Gosudarstwennoje Architekturnoje Izdatielstwo, Moskwa, 1946, str. 60.

Podręcznik projektowania i urządzania skwerów miejskich w związku z otaczającą architekturą.

Tłumaczenia nie ma.

Oczyszczanie miast.

26. *Mokrzycki J. „Katalog typowych projektów ustępów, dołów gnilnych itp. Wyd. Ministerstwa Budownictwa, Warszawa, 1948 r.“*

Praca napisana przed wojną, jest podręcznikiem projektowania i budowy ustępów w miastach nieskanalizowanych oraz sposobów gospodarczego wykorzystania nieczystości.

27. *Winogradow N. W. „Biotiermiczeskije metody obiezwrieżiwanja otbrosow“.* Wyd. Ministerstwa Kommunalnogo Chozajstwa RSFSR, Moskwa, 1948 r., str. 126. Tłumaczenia nie ma.

Studium o gospodarczym wykorzystywaniu nieczystości płynnych i stałych przez przerabianie ich na nawóz i kompost w komorach termicznych różnych rodzajów i wielkości.

28. *Anastasjew N. M. „Biotiermi — czeskij mietod obiezwrieżiwanja twierdyh otbrosow“.* Miedgiz Swierdłowski, 1947 r.

To samo zagadnienie, co w poz. 27, ujęte z punktu widzenia higieny. Tłumaczenia nie ma.

29. *Babajanc R. A. „Mietodika i riezultaty issledowanja gorodskich otbrosow“.* Akademia Kommunalnogo Chozajstwa im. K. D. Pamfilowa. Wyd. Ministerstwa Kommunalnogo Chozajstwa RSFSR. Moskwa, Leningrad 1947, str. 68.

To samo zagadnienie, co w poz. 27 ujęte z punktu widzenia chemii, z analizą jakości i ilości odpadków. Tłumaczenia nie ma.

Podręczniki encyklopedyczne.

30. *Kolli N. J., Djurnbaum N. S., Domszłak I. P. „Sprawocznik architektora tom VII. Obszczestwiatnyje i kommunalnyje zdanja“, 2 tomy, str. 436, plus 521.* Wyd. Akademia Architektury SSSR. Moskwa 1949 r.

Tłumaczenia nie ma.

Szczegółowy techniczny podręcznik projektowania i budowy następujących budynków publicznych i komunalnych: 1) ratusz i rada miejska; 2) żłobek i ogródek dziecięcy; 3) szkoła; 4) teatr; 5) urządzenie sceny; 6) kino; 7) świetlica, dom kultury; 8) biblioteka; 9) sale wystawowe; 10) zakłady i urzędnia służby zdrowia; 11) urzędnia sportowe; 12) magazyny; 13) zakłady zbiorowego żywienia; 14) rynki; 15) składy towarowe; 16) piekarnie; 17) łaźnie; 18) pralnie; 19) zajezdnie tramwajowe i trolleybusowe; 20) garaże; 21) remizy strażackie.

Czy nie najważniejsze?

Najlepsze i najpotrzebniejsze społeczne urządzenia nie będą należycie wykorzystane, gdy wadliwie lub nieumiejętnie działa poszczególne ogniwo, którego praca wpływa na całość.

Tak jest i z wczasami.

Wszystkim wiadomo, że — — — — wczasy, że domy wypoczynkowe, że można jechać zimą, latem, że tylko chcieć...

Lecz, gdy „referent wczasowy“ okręgu, oddziału, rady zakładowej nie weźmie rozprawiania skierowań wczasowych „do serca“, jeśli nie jest dość uspołeczniony i sumienny w pracy — to wczasy i skierowania skazane są na automatyczną papierkową robotę, na zakazaną biurokrację, nie trafiają, gdzie należy, nie korzysta z nich robotnik i przepadają. Traci się i marnuje miejsce, które mógł zająć kto inny, a miejsce jest z góry opłacone.

Lecz gdy referent wczasowy dotrze, gdzie należy, wyjaśni pracownikowi, jak niewielkich i niekłopotliwych formalności trzeba dopełnić, zachęci i poradzi — wówczas nie tylko w pełni spełni swe obowiązki, lecz wysłał żywego człowieka — na odpoczynek i po zdrowie. Wysłał pracownika, który latami całymi, a może i wcale, nie korzystał z zorganizowanego urlopu.

Ob. Referenci Wczasowi, trzeba się nad tym zastanowić!

Dlatego miło nam zanotować fakt, że Okręg Białostocki rozprawiał styczniowe skierowania wczasowe w stu procentach. Okręg Białostocki zasługuje na wyróżnienie — a referentka wczasowa Ob. Referowska otrzymuje od Prezydium Zarządu Głównego nagrodę. Ob. Referowska zdaje sobie sprawę z ważności wczasów dla ludzi pracy i nie szczędzi dlatego trudu, w warunkach niewątpliwie cięższych, niż na innym terenie.

Przy tej sposobności prosimy referentów wczasowych o spowodowanie rozplanowania urlopów w ich ośrodkach działania i do rozplanowania „dopasować“ wczasy.

Wykorzystać wszystkie wczasowe skierowania — powinno być hasłem — dla tych, którzy są za to odpowiedzialni i społecznie i osobiście.

Komitet Kultury Fizycznej.

Biuro Polityczne KC PZPR uchwałą swą z września ub. r. postawiło wyraźnie sprawę sportu i wychowania fizycznego.

W ostatnich dniach ub. r. Sejm R. P. uchwalił jednomyślnie ustawę o organizacji kultury fizycznej.

W wyniku tego powołany zostaje do życia przy Prezydium Rady Ministrów — Główny Komitet Kultury Fizycznej.

Główny Komitet Kultury Fizycznej ma za zadanie stworzenie jak najlepszych warunków do upowszechnienia kultury fizycznej oraz podniesienie poziomu ideowego i wychowawczego ruchu sportowego.

Główny Komitet Kultury Fizycznej i Sportu jest państwowym organem planowania, kierownictwa i kontroli całokształtu spraw kultury fizycznej i sportu. Do zakresu działania Głównego Komitetu należą sprawy szkolenia kadr, ustalanie wytycznych w zakresie organizacji i programu wychowania fizycznego w szkołach, zakładach nauczania wszelkich typów oraz nadzór w porozumieniu z właściwymi ministrami nad realizacją tych wytycznych. Komitet ma również nadzór nad naukowo - badawczymi instytucjami i szkołami wyższymi w. f.

Do zadań Komitetu należą również sprawy produkcji i rozdziału sprzętu sportowego i sprawy sportowych inwestycji i urządzeń. Wreszcie kompetencje Komitetu obejmują działalność wydawniczą i propagandową w dziedzinie kultury fizycznej i sportu oraz sprawy współpracy międzynarodowej w zakresie kultury fizycznej i sportu.

W skład Głównej Komisji wchodzi przedstawiciele zainteresowanych ministerstw, oraz przedstawiciele organizacji społecznych i zawodowych.

Ruch zawodowy reprezentowany będzie przez przedstawiciela C. R. Z. Z.

Analogicznie do Głównego Komitetu Kultury Fizycznej powstają Komitety Wojewódzkie i Powiatowe.

WSZYSZY DO WALKI
z analfabetyzmem

Głosy CZYTELNIKÓW

LISTY DO REDAKCJI

Racjonalizatorstwo w Biurach Samorządowych

Na podstawie licznych artykułów, umieszczonych w prasie codziennej i fachowej doszedłem do wniosku, że w wielu biurach stosuje się pomysły racjonalizujące pracę umysłową. Nie korzystają jednak z tego nawet najbliższe placówki sąsiedzkie, a to z tej prostej przyczyny, że o tym nie wiedzą. Dlatego wydaje mi się, iż byłoby dobrze, gdyby pisma pracownicze i fachowe periodyki stworzyły możliwości publicznego dzielenia się praktycznymi uwagami, o skromnych choćby, wynikach ulepszenia pracy biurowej.

Refleksje te nasunęły mi się po przeczytaniu w Przeglądzie Adm. artykułu o „racjonalizatorstwie pracy umysłowej“, w którym autor podnosi myśl udostępnienia pracownikom potrzebnych im norm prawnych — co właśnie, w naszym biurze stosowane jest już od przeszło roku. A czynimy to praktycznie w ten sposób: sekretarz Zarządu Gminnego otrzymuje łącznie z całą korespondencją również dzienniki ustaw, dzienniki urzędowe, monitory, książki fachowe itp. Znajdując w nich przepisy odnoszące się do zainteresowanego referatu, umieszcza obok tego przepisu znak tego referatu i — nie składa do biblioteki urzędowej — lecz odsyła odpowiedniemu pracownikowi. Pracownicy zapoznają się z danym przepisem, wpisując do swego skorowidza przepisy prawnych, stwierdzają swym podpisem i dziennik wraca do biblioteki. Nie prowadzi się, proponowanego wymienionym wyżej artykułem, zeszytu ewidencji, z prostych przyczyn — uniknięcia jeszcze jednej ewidencji. Sposób ten dał już pozytywne wyniki i pracownicy umieją samodzielnie odszukiwać przepisy i stosować je całkiem poprawnie.

Na przykładzie powyższym pragnę wskazać, nie — na sam fragment racjonalizacji, lecz raczej na požądane opracowanie sposobów ujawniania stosowanych już usprawnień i pobudzania do dalszych pomysłów.

Stawianie konkretnych zadań do rozwiązania na łamach prasy fachowej dałoby, zdaje mi się, pewne rezultaty.

(—) Kosecki Stefan

Sekretarz Gminy Szklarska Poręba

„Samorządowcy dla wsi“

Jednym z zadań Związków Zawodowych podkreślonych na Kongresie Zjednoczeniowym Partii, jest umacnianie sojuszu klasy robotniczej z małorolnymi i średniorolnymi chłopami. Klasa robotnicza nie spełniłaby swego zadania całkowicie, gdyby nie pomagała chłopom na drodze do socjalizmu, gdyby nie rozwijała i upowszechniała nowych form współpracy robotniczo-chłopskiej. Idąc po tej myśli — oddział naszego Związku w Puławach zorganizował na terenie swych gmin, pomoc w pisaniu podań, udzielanie porad prawnych.

Akcję tę, moim zdaniem, należałoby rozszerzyć na wszystkie inne oddziały.

Sprawozdanie z przebiegu tej akcji, nazwijmy ją „Samorządowcy na wsi“, możnaby umieszczać na łamach „Samorządowca“, a wybrany komitet mógłby punktować jej poszczególne etapy i po określonym terminie, podsumować wyniki.

Jedźmy na wieś z pogadankami na tematy wspólnot gospodarczych i korzyści z nich płynących dla chłopów mało i średniorolnych. Wyjaśnijmy im aktualną sytuację międzynarodową, politykę cen na artykuły wiejskie, rozmawiajmy z nimi o ulgach w podatku gruntowym. Pilnujmy, aby bogacze wiejscy nie korzystali z ulg podatkowych, przeznaczonych wyłącznie dla chłopów biednych, czuwajmy nad właściwym rozprawdaniem kredytów państwowych, czuwajmy nad przestrzeganiem cen na zboże, pomagajmy w rozwijaniu wiejskich spółdzielni zbytu i zaopatrzenia. baczmy aby towary były rozdzielane według cen państwowych.

Inną formą pomocy dla wsi może być organizowanie kursów dokształcających, ogólnych i zawodowych. oraz organizowanie rozrywek kulturalnych i akademii.

W ramach pomocy technicznej, należy organizować brygady remontowe sprzętu wiejskiego.

Oczekujemy, że akcja pod hasłem „Samorządowcy dla wsi“, przybierze charakter masowy, że każda grupa związkowa, koło, rada zakładowa, oddział, stanie się centrum pomocy dla wsi i będzie ośrodkiem promieniowania kulturalnego i politycznego na wieś.

Z. Szcz. — Puławy.

Oddajemy szpalty „Samorządowca“ na wiadomości z tego zakresu działania związkowego.

O wroście i rozwoju pracy kult. - oświat. pisze nam korespondent z Rzeszowa

Tematy pogadank i zebrań dotyczyły spraw historii ruchu zawodowego, zasad marksizmu — leninizmu, współzawodnictwa pracy, wprowadzenia w życie systemu oszczędnościowego, zasad ustroju demokracji ludowej, podstaw kultury ludowej i omawianiu twórczości pisarzy demokratycznych, spraw fachowych, oraz historii miasta Rzeszowa.

Liczba biorących udział w pogadankach stale wzrasta, tak, że podczas, gdy początkowo w pogadankach brało udział przeciętnie 20 członków, to od dłuższego już czasu przeciętna liczba biorących udział w pogadankach członków Związku wynosi 80 do 100 członków.

Stać się to mogło dlatego, że prelegenci opracowują materiał na pogadanki gruntownie, oraz udzielają w dyskusji zawsze szczegółowych wyjaśnień. Tu należy podkreślić, że najwięcej wkładu pracy w organizowaniu pogadank i rozwijaniu dyskusji wnieśli: Fink, Konik, mgr. Rusin, zaś z kobiet tow. Ingerowa.

Zorganizowany został również kurs dla radców zakładowych i mężów zaufania.

Dużą i skuteczną propagandę w kierunku rozwinięcia czytelnictwa prowadzi tow. Marcinkiewicz, nasz bibliotekarz.

Referat prasowy przy Komisji Kulturalno - Oświatowej opracował dotąd 12 gazetek ściennych.

Nasze gazetki ścienne przyczyniły się również, obok pogadank świetlicowych do wzmocnienia uświadomienia polityczno - społecznego członków naszego Oddziału, gdyż były w nich poruszane różne zagadnienia, dotyczące tak ruchu robotniczego, politycznego, jako też związkowego, oraz sprawy dotyczące życia naszego Oddziału.

Komisja Kult. - Ośw. rozwija również działalność we współpracy z Tow. Przyjaźni Polsko - Radzieckiej. kolportażu prasy robotniczej.

Wycieczka Związkowa z Zakopanego do Oświęcimia

Ob. Bielawski. Przesyłacie nam opis wycieczki do Oświęcimia zorganizowanej przez Oddział Związku. Mimo, że jest miło napisany, nie możemy zamieścić. Oświęcim i jego tragiczne lata znalazły swoją dokumentację w szeregu znanych powszechnie wydawnictw. Możemy tylko powtórzyć za Waszymi i Waszego zespołu wycieczkowego, słowami:

„Wróciliśmy z mocnym postanowieniem walki o pokój, szerzenia znaczenia i potrzeby pokoju, wychowania dzieci w duchu pokoju i pokochania wszystkich narodów, którzy są naszymi braćmi. Gołąb pokoju będzie stale z nami“.

Pracownicy zarządu gminy X w korespondencji z „Samorządowcem“

Interesują się Chopinem — i nie są pewni pewnych szczegółów z jego życia. Raczej „interesują“ się chochlikami drukarskim.

Nie mniej przesyłamy im wydawnictwo o Chopinie i zapytujemy, czy nie mogliby rzeczowo i prosto napisać o swych kłopotach i troskach w pracy zawodowej, społecznej i związkowej. A pracy tej jest ogrom. Przedyskutujcie, Przyjaciele, wybrane tematy z życia gminy, niech każdy z Was je opisze, wspólnie je oceńcie i przyslijcie.

Ob. P. M.

Ob. należy do bardzo nielicznych kobiet korespondujących z nami. Prosimy o oddzielną notatkę z pracy rady kobiecej, jak i z innych dziedzin.

„Piosenka“ raczej nieaktualna. List Wasz doszedł do nas tak spóźniony, jak i nasza odpowiedź.

„Inscenizację“ prosimy nadesłać do nas — zobaczymy, nic nie obiecując.

Ob. W. C.

Darujcie, że Waszej korespondencji nie zdążyliśmy wykorzystać w nawale aktualności. Piszcie.

Ob. J. D. w Olsztyńskim.

Czy otrzymaliście od nas odpowiedź listowną na Wasze zapytania i czy wskazówki tam zawarte są dla Was wystarczające?

Ob. Mieczysław Sz.

Opis podróży przez Ziemię Zachodnie cokolwiek za długi i monotony.

W opisach z wycieczek i z czasów kilkakrotnie spotykaliśmy się z „kaplicą z kości ludzkich“ znajdującą się pod Kudową.

Czy tak silne wrażenie wywiera na wszystkich? Według nas jest to miejsce wprost makabryczne.

Pomysł wybudowania kaplicy z czaszek ludzkich jest według nas raczej niefortunny i nie jest atrakcyjny dla czasów.

Korespondencji „motocyklowej“ zamieścić również nie możemy. Natomiast, skoro przenieśliście się do innej miejscowości — macie tematy bliższe, porównawcze z pracy. Poprzednio i niejednokrotnie pisaliście o wiele lepiej i zwięźle.

Czekamy nowych od Was wiadomości.

DORADY i odpowiedzi

Zarząd Miejski w Częstochowie — Wodociągi i Kanalizacja.

Czy instrukcja o zabezpieczeniu tajemnicy służbowej, podana przy zarządzeniu Min. Adm. Publ. z dnia 29.VII.1949 r. L. dz. Orp. II — 5 b/2652/1 odnosi się również do pracowników przedsiębiorstw samorządowych wydzielonych?

Podstawową normą prawną w zakresie ochrony tajemnicy państwowej i służbowej jest obecnie dekret z dn. 26.X.1949 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 437), który dotyczy nie tylko wszystkich pracowników, zatrudnionych w instytucjach publicznych, a więc także pracowników zakładów i przedsiębiorstw samorządowych, ale również i wszystkich obywateli w ogóle. Z postanowień tego dekretu wypływają więc przede wszystkim obowiązki tych pracowników ścisłego przestrzegania tajemnicy zarówno państwowej, jak i służbowej pod sankcjami tam zastrzeżonymi. W związku z tym Minister Administracji Publ. zarządził okólnikiem Nr. 114 z dn. 5.XII.1949 r. (Dz. Urz. M. A. P. Nr. 52, poz. 381), skierowanym także do prezydentów miast, niezwłoczne zwołanie zebrania pracowników, celem zaznajomienia i pouczenia ich o postanowieniach wymienionego dekretu oraz o odpowiedzialności karnej za ich naruszenie.

Dekret zapowiada jednak w art. 15, że państwowe władze naczelne wydadzą zarządzenia, zabezpieczające ochronę tajemnicy państwowej. Zarządzenia te dotychczas nie ukazały się, wobec czego Minister Adm. Publ. przypomniał w powołanym wyżej okólniku, że do czasu ich wydania obowiązuje nadal instrukcja wspomniana w zapytaniu, a na adresatów okólnika, m. in. i na prezydentów miast, nałożył obowiązek osobistego dopilnowania wykonania tego okólnika.

Z treści jego wynika, że omawiana instrukcja dotyczy również pracowników zarządów miejskich. Waga sprawy ochrony tajemnicy służbowej nakazuje w tym wypadku nadanie pojęciu tych „pracowników“ szerszego znaczenia i objęcie nim pracowników, pozostających w ogóle w służbie samorządowej, do której bezsprzecznie należy również służba w zakładach i przedsiębiorstwach samorządowych. Nic bowiem nie uzasadniało, by ze stanowiska intencji wymienionego dekretu, określonej wyraźnie w jego deklaracji wstępnej, zobowiązanie do tajemnicy służbowej jednej tylko kategorii pracowników, a więc tylko tych, którzy są zatrudnieni w dziale administracji w ścisłym jej znaczeniu, a pozostawianie poza tym obowiązkiem innej grupy pracowników, a mianowicie tych, którzy są zatrudnieni w zakładach i przedsiębiorstwach samorządowych.

W tym więc stanie rzeczy należy uznać, że do czasu ewent. wydania osobnej instrukcji o ochronie tajemnicy służbowej w służbie samorządowej w ogóle, a w zakładach i przedsiębiorstwach samorządowych specjalnie, instrukcja, o której mowa w zapytaniu, winna być zarządzeniem prezydenta miasta rozciągnięta również na pracowników tychże zakładów i przedsiębiorstw, a wówczas rodzi ona pełną ich odpowiedzialność; niezależnie od odpowiedzialności wynikającej bezpośrednio z postanowień dekretu.

2.

Rozwiązanie umowy w okresie próbnym.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej wyjaśniło, że umowa o pracę zawarta z pracownikiem umysłowym na 3-miesięczny okres próbny, stosownie do przepisów art. 5 p. 1 i art. 7 rozporządzenia Prez. R. P. z 16.III.1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 323), nie wymaga dla swego rozwiązania wypowiedzenia przez pracodawcę na dwa tygodnie przed upływem powyższego 3-miesięcznego okresu, gdyż pracownik był przygotowany na to, że z końcem tego okresu umowa ulega rozwiązaniu.

**Wpłać bieżącą i zaległą
prenumeratę
„SAMORZĄDOWCA“**

Przepis art. 25 p. 1 powyższego rozporządzenia, dotyczący możliwości rozwiązania umowy w okresie próbnym pierwszego lub szesnastego dnia miesiąca kalendarzowego po uprzednim dwutygodniowym wypowiedzeniu, odnosi się jedynie do przypadków, gdy pracodawca zamierza rozwiązać umowę w czasie trwania 3-miesięcznego okresu próbnego (przed upływem tego okresu).

3.

Ob. Zarakowski Ryszard w Płońsku.

Czy pracownikowi służy prawo do 3-miesięcznego odszkodowania z powodu wstrzymania dalszej wypłaty dodatkowego wynagrodzenia z tytułu pracy, zlecanej mu w innym dziale służby tego samego związku samorządowego?

Prawo do 3-miesięcznej odprawy wynikać może tylko z tytułu umowy o pracę i służy pracownikowi w razie zwolnienia go ze służby z naruszeniem warunków określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16.III.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 323).

W niniejszym wypadku, jeśli w ogóle może być mowa o odrębnym stosunku prawnym, a w szczególności o umowie o pracę, co uważamy jednak nawet przy braku bliższych szczegółów za nader wątpliwe, to i tak byłaby ona sprzeczna z art. 12 ust. 1 ustawy uposażeniowej z dn. 4.II.1949 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 39), a co za tym idzie — byłaby nieważną z mocy samego prawa, jak o tym stanowi wyraźnie art. 36 tejże ustawy. Ustawa ta weszła w życie z dniem 1.I.1949 r. Umowa zaś nieważna nie rodzi żadnych skutków prawnych, a w szczególności także nie nadaje prawa do żądania 3-miesięcznej odprawy wskutek zaprzestania przez pracodawcę dalszego jej wykonywania.

W tym więc stanie rzeczy pracownikowi, o którym mowa w zapytaniu, nie służy w niniejszym wypadku prawo do odszkodowania.

4.

Ob. Czesław Piotrowski — Elk — Powiatowa Rada Narodowa.

Czy obowiązuje nadal zarządzenie Prezesa Rady Ministrów z dn. 10.IX.1946 r. Nr. O. III. 27/6 w sprawie urlopów pracowników składających egzaminy dojrzałości?

W jakim z czasopism urzędowych zostało powyższe zarządzenie ogłoszone?

Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów (bkólnik Nr 33), wymienione w zapytaniu, zachowuje nadal moc obowiązującą. Nie zostało ono bowiem odwołane przez żadne późniejsze zarządzenie.

Omawiane zarządzenie zostało ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Oświaty Nr. 11 z roku 1946, poz. 353 (str. 507 n.). Zaznaczamy, że w numerze Monitora Polskiego Nr. A-86 pod poz. 1063 ukazał się okólnik Nr. 24 Prezesa Rady Ministrów z dnia 3.XI.1949 r., w którym poprzednio ustalone zasady udzielania urlopów na ukończenie studiów zostały utrzymane z nielicznymi tylko zmianami.

5.

Czy kierownik biblioteki gminnej może być zatrudniony w biurze zarządu gminnego w chwilach wolnych od zajęć w bibliotece i czy ma być wpisywany do listy obecności pracowników gminnych?

Czy i jakie są możliwości prawne podwyższenia zaopatrzenia emerytalnego, wypłacanego przedwojennemu emerytowi samorządowemu obecnie w kwocie 3.000 zł.?

Na powyższe pytania, z braku miejsca, odpowiadamy listownie.

Ponieważ zapytania działu porad prawnych dotyczą spraw zawodowych, a odpowiedzi ułatwiają pracę — zamierzamy „Porady prawne“ wydać w broszurze.

DLA ORIENTACJI CO DO WYSOKOŚCI NAKŁADU PROSIMY ZGŁASZAĆ NIEOBOWIĄZUJĄCE ZAMÓWIENIA.

Jesteśmy przeświadczeni, że porady dotyczące wszystkich bodaj gałęzi pracy w samorządzie, zgrupowane i zaktualizowane, będą wydawnictwem potrzebnym i bardzo pomocnym w pracy poszczególnych działaczy, pracowników i zw. samorz.

6.

Jakie przepisy prawne regulują odpowiedzialność dyscyplinarną pracowników samorządowych na Ziemiach Odzyskanych?

Postanowienia art. 4 dekretu z dn. 13.II.1945 r. o zarządzie Ziemi Odzyskanych (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 295) rozciągnęły na te ziemie ustawodawstwo, obowiązujące na obszarze Sądu Okręgowego w Poznaniu. Na tym zaś obszarze sprawę odpowiedzialności dyscyplinarnej pracowników samorządowych reguluje rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.I.1928 r. o odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszów publicznych na obszarze województw pomorskiego i poznańskiego, nie podlegających przepisom dyscyplinarnym, wydanym dla całego obszaru Rzeczypospolitej (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 206).

Opisany w zapytaniu tryb postępowania, zastosowany w stosunku do sekretarza gminnego, oczywiście znajduje oparcie w wymienionym rozporządzeniu.

Trzeba przy tym zaznaczyć, że według art. 1 tegoż rozporządzenia dotyczy ono tylko tej kategorii pracowników, których stosunek służbowy ma charakter publiczno - prawny (urzędników), a więc, którzy zostali powołani do służby samorządowej w drodze nominacji, z reguły na dożywocie, zgodnie z przepisami § 1 ustawy z dn. 30.VII.1899 r. o mianowaniu i zaopatrzeniu urzędników samorządowych.

Inni bowiem pracownicy, których stosunek służbowy opiera się na umowie o pracę, nie podlegają w ogóle odpowiedzialności dyscyplinarnej, a ich odpowiedzialność służbowa podpada pod normy prawa ogólnego, a więc kodeksu zobowiązań oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16.III.1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 323).

7.

Jakie przepisy wprowadziły 5% podwyżkę płac?

Podwyżkę wynagrodzeń o 5% wprowadziła uchwała Rady Ministrów z dn. 31.12.1949 r. Zasady jej zastosowania w odniesieniu do przewodniczących i zastępców organów wykonawczych gmin miejskich i wiejskich oraz pracowników samorządowych podaje pismo okólnie Min. Admin. Publ. z dn. 24.1.1950 r. L. S. O. III-3-719/50 (Dz. Urz. MAP. Nr 4, poz. 31).

8.

Jak długo trwa kadencja wójta na obszarze Ziemi Odzyskanych i kto go wybiera?

W specyficznych warunkach organizowania władz polskich na Ziemiach Odzyskanych nie było możliwe ścisłe zachowanie trybu powoływania zarządów gminnych, ustalonego w przepisach art. 31 dekretu samorządowego z r. 1944. W pierwszej bowiem kolejności musiał być zorganizowany aparat administracji ogólnej, a więc starostwa i województwa, tudzież zarządy gminne i miejskie, a dopiero w dalszej kolejności terenowe rady narodowe. Powoływanie zatem zarządów gminnych musiało być dokonane drogą nominacji starostów. Ten stan rzeczy trwa z reguły dotychczas, zwłaszcza, że wymieniony dekret nie określa kadencji żadnego organu samorządowego, z uwagi na ich charakter tymczasowy. Można jednak w oparciu o art. 2 pkt. 4 ustawy samorządowej z r. 1933 uważać, że kadencja zarządu gminnego pokrywa się zasadniczo z kadencją rady. Nie przesądza to oczywiście w niczym uprawnienia rad narodowych wyższego stopnia, w niniejszym wypadku pow. rady narodowej — do rozwiązania z uzasadnionych ku temu powodów zarządu gminnego na mocy art. 35 § 1 wspomnianego dekretu, a wówczas powołanie nowego zarządu winno już nastąpić w trybie określonym w tym dekrete.

9.

Czy praca wójta ma przejawiać się w terenie, czy też tylko w biurze zarządu gminnego?

Zakres czynności wójta i jego obowiązki określają postanowienia art. 46 — 48 ustawy samorządowej z r. 1933 z uwzględnieniem art. 33 dekretu już poprzednio powołanego.

W tych czynnościach wójta przejawiają się zadania zarówno terenowe, jak i biurowe. Z tych też względów było by błędem, które daje się zauważyć również w treści zapytania, traktowania zadań wójta wyłącznie w jednym lub drugim kierunku. Oba te kierunki muszą być uwzględnione w działalności wójta i w jego obowiązkach, gdyż gmina, której jest on organem wykonawczym, ma zadania natury zarówno gospodarczej, a więc wymagające jego obecności w terenie, jak i ściśle administracyjnej, a więc wymagające jego obecności w biurze zarządu gminnego.

Pogodzenie obu rodzajów obowiązków jest rzeczą organizacji pracy, w której wójt korzysta z zastrzeżonej mu ustawowo pomocy innych członków zarządu i funkcjonariuszów gminnych.

10.

Dlaczego na Ziemiach Odzyskanych wprowadzono inną instrukcję kancelaryjną, aniżeli na Ziemiach Dawnych?

Sprawa wprowadzenia do użytku w urzędzie gminnym tej czy innej instrukcji kancelaryjnej, według opracowania tego czy innego autora, nie jest nakazana przez prawo, lecz pozostawiona swobodnemu uznaniu przełożonego gminy, który w tym względzie może zasięgnąć opinii kolegium zarządu gminnego, jak o tym stanowi artykuł 44 ust. 1 lit. c) ustawy samorządowej z r. 1933.

Do tego zaś możemy tylko dodać, że jeśli w biurze danego zarządu gminnego uważa się jedną instrukcję za lepszą od drugiej, to jest już tylko kwestią przekonania o tym również wójta gminy, który co do tego ma swobodną decyzję.

11.

Czy członek gminnej rady narodowej lub jej prezydium może być równocześnie członkiem kolegium zarządu gminnego?

Członek prezydium gminnej rady narodowej nie może być równocześnie członkiem jej organu wykonawczego (kolegium zarządu gminnego) lub na odwrót, gdyż tego zabrania wyraźnie art. 13 § 1 ustawy o radach narodowych. Natomiast nie ma żadnych przeszkód prawnych przeciw temu, by członek gminnej rady narodowej był równocześnie członkiem jej organu wykonawczego (kolegium zarządu gminnego) lub na odwrót, gdyż co do tego żaden przepis prawny nie wypowiada zakazu.

12.

Czy przewodniczący gminnej rady narodowej może być przewodniczącym komisji kontroli społecznej przy tejże radzie?

Ani ustawa o radach narodowych, ani uchwała Prezydium K. R. N. z dn. 5.3.1946 r. o komisjach kontroli społecznej (ogłoszona w czasopiśmie „Rada Narodowa“ z r. 1946 Nr. 23, str. 10) nie zawierają zakazu łączenia funkcji przewodniczącego rady narodowej z funkcją przewodniczącego komisji kontroli społecznej przy tejże radzie.

Nic zatem nie stoi na przeszkodzie komulowaniu tych obowiązków w jednym ręku, tym bardziej, że komisja kontroli społecznej jest organem rady, wobec czego jej członkowie, a w komisjach nadzwyczajnych nawet członkowie prezydium, powinni być w zasadzie do komisji wybierani.

POŚREDNICTWO PRACY

1.

ZAMIANA

SEKRETARZ GMINNY

w miejscowości nadmorskiej z długoletnią praktyką, przeniesie się z powodu stanu zdrowia rodziny na takież stanowisko (lub do Wydziału Powiatowego) w miejscowości podgórskiej, woj. krakowskiego lub rzeszowskiego.

Zgłoszenia kierować: Ziębiński, Gdynia, Kwiatkowskiego 9/11.

2.

INTENDENT SZPITALA

kwalifikowany, młody, energiczny, znający księgowość, zmieni posadę.

Zgłoszenie dla C. W. przesyłać do Zarządu Okr. Zw. Zaw. Samorz., Poznań, Kantaka 5.

3.

DO SEKRETARZY ZARZĄDÓW GMINNYCH I MIEJSKICH.

Dla odbudowy cegielni potrzebny jest Zarządowi Gminy Goniądz w Mońkach, komin żelazny szerokości 1 — 1,1 m., wysokości 30 — 35 metrów. Prosimy, o ile ktoś wie o takim kominie do sprzedania, o zakomunikowanie nam, gdzie i w którym rozporządzeniu znajduje się taki obiekt, lub o podanie naszego adresu ewentualnemu sprzedawcy.

(—) Piotr Świerżewski

Sekretarz gm. Goniądz, osada i poczta Mońki pow. białostocki.

4.

Wydział Powiatowy w Białej Krakowskiej

ogłasza konkurs na stanowisko

INSPEKTORA SAMORZĄDU GMINNEGO.

Wykształcenie co najmniej średnie i odpowiednia praktyka. Życiorys własnoręcznie napisany.

Uposażenie wg obowiązujących przepisów.

Podania z odpisami świadectw i życiorysem należy składać w Wydziale Powiatowym w Białej Krakowskiej do dnia 15.III.1950 r.

Stanowisko do objęcia z dniem 1.IV.1950 r.

5.

Wydział Powiatowy w Kolbuszowej, woj. rzeszowskie

ogłasza konkurs na stanowiska:

1) SEKRETARZA WYDZIAŁU POWIATOWEGO,

2) INSPEKTORA SAMORZĄDU GMINNEGO,

3) ZASTĘPCĘ INSPEKTORA SAM. GMINNEGO,

4) RACHMISTRZA WYDZ. POWIATOWEGO,

5) REFERENTA PODATKOWEGO,

6) REFERENTA PLANOWANIA,

7) REFERENTA ADMINISTRACYJNO - GOSPO-

DARCZEGO,

8) REFERENTA F. G. M.

Uposażenia wg grup przewidzianych dla pracowników samorządowych z dodatkami funkcyjnymi, względnie służbowymi.

Mieszkanie zapewnione. Stanowisko do objęcia od zaraz.

Zgłoszenia kierować do Wydziału Powiatowego w Kolbuszowej.

6.

Zarząd Miejski m. Kowala, pow. włocławskiego zatrudni natychmiast

1 RACHMISTRZA i REFERENTA PODATK.

Warunki do omówienia na miejscu, względnie należy złożyć podania z życiorysami i zaświadczeniami z dotychczasowej pracy.

Mieszkanie zapewnione.

7.

Zarząd Miejski w Więcborku, pow. Sępólno Kr. woj. pomorskie.

ogłasza konkurs na stanowisko
RACHMISTRZA.

Reflektuje się tylko na siłę wykwalifikowaną.
Uposażenie według VII grupy wraz z dodatkiem służbowym.

Podania z dołączeniem życiorysu i świadectwami dotychczasowej pracy należy składać do Zarządu Miejskiego w Więcborku.

8.

Zarząd Miejski w Miasteczku - Kr. poszukuje

RACHMISTRZA i REFERENTA PODATKOWEGO w jednej osobie.

Reflektuje się na siłę fachową — uposażenie, grupa VIII. Posada jest do objęcia od 1.4.1950.

Podanie wraz z życiorysem i odpisami świadectw z poprzedniej pracy kierować należy do Zarz. Miejsk.

9.

W Zarządzie Gminy Stężycza, pow. Garwolin, p-ta Stężycza

wakuje posada
RACHMISTRZA

obeznanego z buchalterią samorządową, z poborami wg. VIII st. służb. plus dodatek służbowy i rodzinny.

10.

Zarząd Miejski w Szprotawie, woj. wrocławskie ogłasza konkurs na następujące stanowiska:

- 1) KSIĘGOWEGO na prebitkę,
- 2) KIEROWNIKA PRZEDSIĘBIORSTWA REMONTOWO - BUDOWLANEGO.

Uposażenie według umowy.

Od kandydatów wymagane są odpowiednie kwalifikacje przywiązane do poszczególnych stanowisk.

Podania wraz z życiorysem i odpisami świadectw dotychczasowej pracy należy składać pod powyższym adresem.

Posady są do objęcia od zaraz.

11.

Wydział powiatowy w Lipnie, woj. pomorskie ogłasza konkurs na objęcie stanowiska

INSPEKTORA SAMORZĄDU GMINNEGO

Do stanowiska przywiązane jest uposażenie wg. VII — V grupy tabeli płac pracowników samorządowych — zależnie od kwalifikacji plus dodatek funk.

Mieszkanie zapewnione.

Zgłoszenia wraz z życiorysem, odpisami świadectw i dokumentów należy nadesłać do Wydziału Powiatowego w Lipnie (Pom.), ul. Prezydenta B. Bieruta 20.

12.

Zarząd Miejski w Obornikach Pozn. przyjmie

2 REFERENTÓW (sekretarzy)

do spraw społeczno - administracyjnych (poruczonego zakresu działania) i spraw wojskowych oraz do spraw techniczno - budowlanych z uposażeniem według grupy IX wzgl. VIII.

Reflektuje się na siły fachowe.

Podania z życiorysem oraz odpisami świadectw z dotychczasowych czynności należy składać do Zarządu Miejskiego.

13.

Wydział Powiatowy w Nowym Mieście nad Drwęcą, woj. pomorskie

poszukuje:

- 3 SEKRETARZY GMINNYCH,
2 REFERENTÓW PODATKOWYCH GMINNYCH.

Uposażenie sekretarzy wg. VII gr. wraz z wszelkimi dodatkami.

Uposażenie referentów wg. VIII gr. wraz z dodatkiem służbowym.

Mieszkanie zapewnione.

Podania wraz z życiorysami i odpisami dokumentów należy kierować do Wydziału Powiatowego w Nowym Mieście nad Drwęcą.

14.

Zarząd Miejski w Pleszewie przyjmie od zaraz

KSIAŻKOWEGO - PLANISTĘ

do przedsiębiorstw miejskich.

Pobory według gr. IX wzgl. VIII układu zbiorowego pracy.

Zgłoszenia przyjmuje Zarząd Miejski Pleszew, powiat Jarocin, woj. Poznań.

15.

Zarząd Miejski w Suszu, woj. olsztyńskie ogłasza konkurs na stanowiska:

REFERENTA PODATKOWEGO

wg. uposażenia VIII grupy.

KIEROWNIKA ZARZĄDU NIER. (technik)

wg. VII gr. uposaż.

Mieszkanie zapewnione, stanowiska do objęcia od zaraz.

Zgłoszenia wraz z życiorysem, odpisami świadectw i dokumentów należy nadesłać na wyż. wym. adres.

16.

Zarząd Gminy w Mariance, powiatu pastęckiego, wojew. olsztyńskie

poszukuje

REFERENTA ADMINISTR. WOJSK. MELDUNK.

Uposażenie wg. grupy IX lub VIII.

Reflektuje się na siłę fachową. Gmina odległa jest od miasta powiatowego o 4 km. Do najbliższej stacji kolejowej 4 km.

Podanie z życiorysem i odpisami świadectw należy składać do Zarządu Gminnego.

17.

Wydział Powiatowy w Sławnie, woj. szczecińskie.

zatrudni od zaraz na terenie swego powiatu:

2 KSIĘGOWYCH,

2 SEKRETARZY GMINNYCH,

2 TECHNIKÓW DROGOWYCH.

Podania wraz z życiorysem i odpisami świadectw należy składać bezpośrednio (listownie lub osobiście) w biurze Wydziału Powiat. w Sławnie, woj. szczecińskie do dnia 15 lutego 1950 r.

18.

Wydział Powiatowy w Środzie/Pozn.

poszukuje kandydatów na następujące stanowiska:

1 SEKRETARZA GMINNEGO,

1 RACHMISTRZA,

1 REFERENTA MELDUNKOWEGO,

4 REFERENTÓW PODATKOWYCH.

Do stanowiska sekretarza przewidziane jest wynagrodzenie wg. VII grupy uposażeniowej plus dodatek służbowy wg. stawki a i wolne mieszkanie.

Do pozostałych stanowisk przewiduje się uposażenie wg. IX — VIII grupy uposażeniowej plus dodatki służbowe w granicach przepisów.

Reflektuje się na siły kwalifikowane.

Podania z dołączeniem życiorysu i świadectwami z dotychczasowej pracy składać należy do Wydziału Powiatowego w Środzie.

Stanowiska do objęcia od zaraz.

Z KSIĄŻEK NADESŁANYCH

Zbiór przepisów prawa pracy — Tom II —
Nakładem Ministerstwa Pracy i Opieki
Społecznej — Warszawa 1950, str. 527.

Prawo pracy stanowi bodajże najbardziej rozbudowany i najrozleglejszy dział naszego ustawodawstwa i to tym bardziej skomplikowany, że niemal w każdej prawem normowanej, dziedzinie życia publicznego, czynnik pracy jest jej nieodłącznym elementem. Pozostaje to w prostym stosunku do wagi i znaczenia, jakie ono posiada w Polsce Ludowej. To też skompletowanie tego prawa systemem kodyfikacyjnym, jak to właśnie czyni wymieniony Zbiór najpierw w pierwszym tomie, (o czym sygnalizowaliśmy w „Samorządowcu“ — zeszyt Nr 2 z r. 1949, str. 56), a obecnie w tomie drugim — stanowi pokaźny dorobek w akcji wydawniczej Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Uznać się bowiem musi, że przed autorami obu tomów Zbioru, stało zadanie nielada.

Już bowiem rzut oka na spis rzeczy i na skorowidz alfabetyczny tomu drugiego, tak znakomicie zawsze ułatwiający wykorzystanie podawanego materiału, orientuje o ogromie kondyfikacji, dokonanej w Zbiorze.

Nie będziemy tu zajmowali miejsca wyszczególnianiem działów, według których zebrano i usystematyzowano w Zbiorze wszystkie odnośne normy prawne. Nie to bowiem jest w recenzji najważniejsze. Natomiast należy podnieść, że dokonano tego z godną uznania sumiennością, która w tego rodzaju wydawnictwach stanowić musi o ich rzetelnej wartości.

Zbiór nie poprzestaje bowiem na podaniu tekstów samych ustaw o tak rozległym zasięgu, jak związki zawodowe, rady zakładowe, współzawodnictwo pracy, wynalazczość pracownicza, stosunek pracy oraz jej inspekcja, sądownictwo, rozjemstwo i układy zbiorowe, następnie płace, zatrudnienie, karta górnika, a nawet ogrody działkowe i to wszystko na odcinku wszelkich rodzajów i kategorii pracy, nie wyłączając służby państwowej — ale ponadto udostępniła mało, albo tylko szczupłemu gronu bezpośrednio zainteresowanych, znane zarządzenia i uchwały władz centralnych. A właśnie te ostatnie przedstawiają nader ważne znaczenie dla praktycznego stosowania podstawowych norm ustawowych.

Dla ilustracji wszechstronności materiału, zawartego w Zbiorze, nadmienić wypada, że nawet uchwała Zgromadzenia Ogólnego Sądu Najwyższego z 25.11.1948, nakazująca krytyczną ocenę aktualności i międzywzajemnego orzecznictwa sądowego przy obecnym stosowaniu zawartych w nim zasad, znalazła w Zbiorze swe miejsce.

Uzupełnienia zaś tomu pierwszego Zbioru zawarte w tomie drugim — wyczerpują nie tylko całość, ale i aktualność materiału według stanu na dzień 1.12.1949, jak to zresztą głosi napis na tytułowej karcie omawianego tomu.

Wszystko to, przy równoczesnej przejrzystości druku i starannej korekcie, nadaje całemu Zbiorowi wartość, jaką z całym przekonaniem o jego użyteczności w codziennej praktyce — należy mu przyznać.

Można więc wyrazić zdanie, że oba tomy Zbioru przepisów prawa pracy staną się nieodzownym podręcznikiem każdego, kto z jakiegokolwiek tytułu jest nimi zainteresowany.

Was. 3232/5/1-2

68 Ciepły
POKRZYWY

O — Mili Czytelnicy!

Chwyćcie, raz na rok, za pióro i napiszcie do nas. Podajemy Wam temat:

„Jaki (według Was) winien być „Samorządowiec“ pod względem treści, działów, układu itp.“.

Jednym słowem, stańcie się na chwilę — redaktorami Waszego pisma. W projektach Waszych weźcie pod uwagę: że to miesięcznik, że przeciętnie 20 stron, że na przestrzeni miesiąca trudno być w treści aktualnym, że Czytelnicy — członkowie Związku to najmniej 36 różnych rodzajów pracowników...

Oto przykłady:

Jakieś 5000 spośród nas czyta z urzędu „Monitora“ — a ponad 260.000 nie widziało go nigdy w swym pracowitym życiu. „Monitorowcy“ nie chcą omawiania w „Samorządowcu“ — spraw ekonomicznych — a ta reszta (skromnie ćwierć miliona) chce.

Nie jest łatwo pogodzić zainteresowania tramwajarza i towarzysza z urzędu stanu cywilnego. Zainteresowań pracownika Z. O. M. z dygnitarzem (w dobrym znaczeniu) finansowym lub prasowym, któregoś wysokiego zarządu, czy rady...

Piszą znów np. do nas jedni, że artykuły polityczno - społeczne czytają w prasie codziennej — inni znów, chcą mieć skrót, co w tym zakresie w ciągu miesiąca się zdarzyło.

Jedni chcą materiału szkoleniowego — inni powiadają, że od tego są kursy, itd., itd.

Jedni chcą „wyczytać“ o wszystkim, co się w Związku dzieje, inni znów są zdania, że kronikarskie związkowe informacje nie są potrzebne.

Potwierdza się dziennikarskie powiedzonko, że każdy Czytelnik gazety — po swojemu by ją zredagował.

Proste i jasne.

Niemniej pragniemy na podstawie Waszych opinii wypośrodkować przeciętną nutę i przekrój Waszego pisma.

Piszcie więc. Bądźcie Wszyscy korespondentami.

Prosząc o powyższe — nawet nie naciskamy zbyt silnie o uregulowanie zaległej i bieżącej prenumeraty, chociaż to też taka znów nie mało ważna sprawa.

Przy tej zaś sposobności (i po uregulowaniu) wypowiedźcie się, czy „Samorządowca“ powinni otrzymywać tylko prenumeratorzy, czy rady zakładowe, czy mężowie zaufania, czy świetlice, czy zakłady pracy... Czy bezpłatnie, czy za minimalną (symboliczną) dotychczasową opłatą, które nie pokrywa nakładu nawet w 50 proc.

Jeśli wierzycie, że my tutaj wszyscy mamy najlepszą chęć, by Wam poprzez pismo służyć, pomóc i łączyć rzeszę związkową rozdrobnioną w tysiącach zakładów każdego kraju — to nie odkładając piszcie do nas.

Dobrze byłoby, gdyby sprawa Waszego pisma była przedyskutowaną na zebraniach grup, rad zakładowych i oddziałów.

JEŻ.

Przewidujemy nagrody książkowe za najlepiej opracowane odpowiedzi.

REDAKCJA

Redakcja i Administracja: Warszawa, Al. Jerozolimskie 91. Skr. poczt. 345. Konto P. K. O. I-1526

Redaktor przyjmuje: środy, czwartki i piątki godz. 9 — 10. Sekretariat czynny codziennie od 9 — 14.
Tel. 80-021, wewn. 92. Komitet Redakcyjny.

Wydawca: Związek Zawodowy Pracowników Samorz. Terytorialn. i Instytucji Użyteczności Publicznej R. P.